

*liputtavalle tuomarille muulla tavalla kuin lipuilla. Esimerkiksi käsimerkillä tai kämmenessä olevalla pienellä punaisella kortilla.*

- (2) heittolajien alastuloalueella ohi sektorin mennyt heitto voidaan näyttää myös muulla tavoin kuin lipulla*
- (3) keihään alastulossa tilanne, jossa välineen metallikärki ei kosketa maata ensimmäisenä, voidaan myös näyttää muulla tavoin kuin lipulla.*

## Sääntö 127

### **Juoksujen ja kävelyjen valvojat**

1. Valvojat ovat juoksujen johtajan tai stadionin ulkopuolisten lajien johtajan apulaisia, eikä heillä ole päätösvaltaa.
2. Asianomaisen lajinjohtajan tulee sijoittaa kukin valvoja sellaiseen paikkaan, josta tämä voi seurata kilpailua tarkasti. Kilpailijan tai muun henkilön tehdessä virheen tai sääntörikkomuksen valvojan tulee tehdä välittömästi lajinjohtajalle kirjallinen raportti tapahtuneesta. (Valvojan tehtäviin ei kuitenkaan kuulu säännössä 230.1 kuvattuun kävelytekniikkaan liittyvien virheiden seuranta.)
3. Jokainen havaittu sääntörikkomus tulee saattaa lajinjohtajalle tiedoksi nostamalla keltainen lippu tai käyttämällä jotain muuta luotettavasti toimivaa merkinantoa, jonka tekninen delegaatti on hyväksynyt.
4. Viestijuoksussa tulee myös nimetä riittävä määrä valvojia tarkkailemaan vaihtoalueita.

*HUOM 1: Kun juoksun valvoja huomaa, että kilpailija on juossut muulla kuin omalla radallaan tai että viestin vaihto on tapahtunut vaihtoalueen ulkopuolella, hänen tulee välittömästi tehdä sopivaa materiaalia käyttäen rataa merkki sille kohdalle, missä rikkomus tapahtui. Valvoja voi tehdä samanlaisen merkinnän paperille tai sähköisesti.*

*HUOM 2: Valvojan tulee ilmoittaa asianomaiselle lajinjohtajalle kaikista sääntörikkomuksista niissäkin tapauksissa, jolloin urheilija tai viestijoukkue keskeytti kilpailunsa rikkomuksen jälkeen.*

*Kommentti: Tämän jälkimmäisen huomautuksen selitys on siinä, että asioiden tapahtumisjärjestystä on kunnioitettava. Jos tekninen virhe oli tehty ensin, hylkääminen oli jo ehditty aiheuttaa eikä keskeyttämisellä ollut enää siihen mitään vaikutusta. Pöytäkirjaan tulee siis merkitä DQ eikä DNF.*

*Valvontaryhmän johtaja on juoksujen johtajan avustaja ja suunnittelee ja koordinoi valvojen sijoittelua ja työskentelyä. IAAF verkkosivuilta löytyy malliksi karttoja valvojen sijoittumisesta eri ratalajeissa. Nämä ovat kuitenkin ohjeellisia ja juoksujen johtaja yhdessä juoksulajien johtajan kanssa päättää, miten valvojat sijoitetaan riippuen kilpailun tasosta, kilpailijoiden määrästä ja käytettävissä olevien tuomareiden määrästä.*

*Kilpailtaessa synteettisillä radoilla on ollut tapana, että valvojilla on mukanaan teippiä, jolla voi merkitä kohdan, jossa mahdollinen rike tapahtui. Nykysääntö mahdollistaa muutkin tavat merkkaukselle. Mikäli valvoja ei tee raporttia, niin urheilija voidaan silti hylätä, mikäli sääntöriike on tapahtunut. Valvojen tulee tehdä raportti kaikista tapauksista, vaikka urheilija tai joukkue ei tulisikaan kilpailussa maaliin.*

## Sääntö 128

### **Ajanottajat, maalikameratuomarit ja lähettimiin perustuvan ajanoton (transponder timing) tuomarit**

1. Käsiajanottoa käytettäessä tulee nimittää riittävä määrä ajanottajia osallistuvien kilpailijoiden lukumäärään nähden. Yksi ajanottajista nimetään ryhmän johtajaksi ja hän jakaa tehtävät ryhmänsä jäsenille. Kun kilpailussa käytetään automaattista (maalikamera)ajanottoa tai transponder-ajanottoa, käsiajanottajat toimivat varmistajina.

2. Kaikkien yllä mainittujen menetelmien ajanottajien tulee toimia säännössä 165 annettujen määräysten mukaan.
  3. Automaattista ajanottoa käytettäessä tulee maalikameraryhmälle nimittää johtaja ja hänelle tarpeellinen määrä avustajia.
  4. Transponder-ajanottoa käytettäessä tulee ajanottoryhmälle nimittää johtaja ja hänelle tarpeellinen määrä avustajia.
- IAAF verkkosivuilta on ladattavissa tarkempi ohjeistus käsiajanottoon.

## Sääntö 129

### **Lähetyspäällikkö, lähettäjä ja palauttajat**

1. Lähetyspäällikkö ("Start Coordinator"):
  - (a) jakaa tehtävät lähettäjäryhmän jäsenille. Säännön 1.1(a) alaisissa kilpailuissa sekä maanosien mestaruuskilpailuissa ja (monien urheilumuotojen) kisoissa kuitenkin tekninen delegaatti päättää, mitkä tehtävät kilpailuun nimitetty kansainvälinen lähettäjä tulee suorittamaan;
  - (b) valvoo, että ryhmän kukin jäsen hoitaa hänelle osoitetut tehtävät;
  - (c) saatuaan toimintakäskyn kilpailun johdolta ilmoittaa lähettäjälle, että kaikki on valmista lähdön käynnistämistä varten (ts. kun myös ajanottajat, maalituomarit, maalikameraryhmän johtaja, lähettimiin perustuvan ajanoton johtaja ja tuulimittarin hoitaja ovat valmiina);
  - (d) toimii yhdysiteenä ajanottofirman teknisen henkilökunnan ja lähettäjäryhmän jäsenten välillä;
  - (e) kerää talteen ja säilyttää kaikki lähtötoimenpiteisiin liittyvät paperit, mukaan lukien reaktioaikalistat sekä mahdollisesti saatavilla olevat voimakäyräkuvat;
  - (f) varmistaa, että noudatettaessa sääntöjä 162.8 tai 200.8(c), myös säännössä 162.9 mainitut toimenpiteet otetaan

huomioon. (vilppilähtöihin liittyvät varoitukset ja pois sulkemiset).

2. Lähettäjällä on täydellinen määräysvalta lähetettäviin kilpailijoihin. Käytettäessä vilppilähdön ilmaisulaitteita lähetystoiminnan apuna, tulee toimia säännön 162.6 mukaisesti.

*Kommentti: Lähettäjän ja palauttajien ensisijainen vastuu on varmistaa oikeudenmukainen ja tasapuolinen lähtötilanne kaikille kilpailijoille.*

3. Lähettäjän tulee sijoittua siten, että kaikki juoksijat ovat täysin hänen näkökentässään ("*full visual control*") lähdön kaikissa vaiheissa.

Erityisesti porrastettua lähtöä käytettäessä suositellaan, että kaikilla radoilla on kovaääniset, joiden kautta lähettäjän komennot, laukaus ja mahdolliset palautuslaukaukset välittyvät juoksijoille samanaikaisesti.

*HUOM. Lähettäjän tulee sijoittua siten, että kaikki lähtijät sijaitsevat hänen katseeseensa nähden kapean kulman (sektorin) sisällä. Kyyrylähtöä käytettäessä on tärkeää, että hän sijaintipaikastaan pystyy varmistumaan siitä, että kaikki juoksijat ovat täysin liikkumattomina "valmiit"-asennossaan ennen kuin pistooli laukaistaan tai muu lähetyslaite aktivoidaan. (Kaikkia tällaisia lähetyslaitteita kutsutaan sääntökirjan myöhemmissä kohdissa lyhyesti vain pistooliksi). Jos porrastetun lähdön yhteydessä ei ole käytettävissä kovaäänisiä, lähettäjän tulee sijoittua niin, että etäisyys hänestä kuhunkin kilpailijaan on suunnilleen sama. Jos lähettäjä ei kuitenkaan syystä tai toisesta voi sijoittua tällaiseen paikkaan, tulee pistooli sijoittaa sinne ja laukaista se sähkökosketuksella.*

*Kommentti: Lähettäjän komentojen tulee olla selkeitä ja kuuluvia, mutta jos kaiutinjärjestelmää ei ole käytössä niin lähettäjän on kuitenkin vältettävä huutamista.*

4. Lähettäjän apuna tulee olla nimettynä yksi tai useampia palauttajia.  
*HUOM. 200 m:n, 400 m:n, 400 m:n aitajuoksun sekä 4x100 m:n, 4x200 m:n, 1000 m:n (Medley Relay, ruotsalaisviesti) ja 4x400 m:n viestien lähdöissä tulee olla vähintään kaksi palauttajaa.*
5. Kunkin palauttajan tulee sijoittua siten, että hän näkee hyvin kaikki hänen valvottavikseen määrätyt kilpailijat.
6. Lähettäjän ja/tai jokaisen palauttajan on keskeytettävä tai ammuttava lähtö takaisin, jos hän havaitsee siinä jonkin sääntörikkomuksen. Kun lähtö on ammuttu takaisin tai muuten keskeytetty, palauttajan tulee kertoa havaintonsa lähettäjälle, joka päättää kuka (tai ketkä) kilpailija mahdollisesti saa varoituksen tai suljetaan pois kilpailusta. (Katso myös säännöt 162.7 ja 162.10.)
7. Sääntöjen 162.7, 162.8 ja 200.8(c) mainitusta varoittamisesta tai kilpailusta poissulkemisesta voi päättää ainoastaan lähettäjä. (Katso myös sääntö 125.3)

*Kommentti: On välttämätöntä huomioida sääntö 125.3 tulkittaessa tätä sääntöä tai sääntöä 162, koska sekä lähettäjällä että start refereellä on vastuu päättää siitä, onko lähtö sääntöjen mukainen. Toisaalta vaikka palauttaja voi ampua lähdön takaisin, yksin lähettäjä tekee lopulliset päätökset. Palauttaja ei siis voi toimia yksipuolisesti lähdön jälkeen, vaan hänen on vain yksinkertaisesti raportoitava havaintonsa lähettäjälle.*

*IAAF:n verkkosivuilta voi ladata erillisen ohjeen "The IAAF Starting Guidelines".*

### Sääntö 130

#### **Lähettäjän apulaiset**

1. Lähettäjän apulaisten tulee tarkistaa, että kilpailijat osallistuvat oikeaan erään tai kilpailuun, ja että heidän numerolappunsa ovat moitteettomasti paikoillaan.

2. Heidän on osoitettava kukin kilpailija omalle radalleen tai lähtöpaikalleen kokoamalla heidät noin kolmen metrin päähän lähtöviivan taakse tai mikäli lähtö on porrastettu, samalla tavoin kunkin erillisen lähtöviivan taakse. Kun kokoaminen on suoritettu, he antavat lähettäjälle merkin, että kaikki on valmista. Mikäli lähtö määrätään uusittavaksi, lähettäjän apulaiset kokoavat kilpailijat uudelleen.
3. Lähettäjän apulaiset vastaavat siitä, että viestikapulat ovat valmiina joukkueiden aloittajia varten viestijuoksussa.
4. Kun lähettäjä on komentanut kilpailijat paikoilleen, lähettäjän apulaisten on varmistettava, että sääntöjen 162.3 ja 162.4 määräyksiä noudatetaan.
5. Vilppilähdön tapahduttua lähettäjän apulaisten tulee toimia säännön 162.9 ohjeiden mukaisesti.

*Kommentti: Lähdön yhteydessä on huomioitava myös urheilijoiden esittely. Urheilijoiden tulee siis asettua lähtötelineiden taakse siten, että kasvot ovat juoksusuuntaan.*

## Sääntö 131

### Kierroslaskijat

1. Kierroslaskijoiden tulee pitää kirjaa kaikkien kilpailijoiden täyteen saamista kierroksista kaikilla 1500 metriä pitemmillä matkoilla. Juoksuihin, joiden pituus on 5000 m tai enemmän, ja kaikkiin kävelykilpailuihin tulee nimetä riittävä määrä kierroslaskijoita toimimaan juoksujen johtajan tai kyseisen kävelylajin johtajan alaisina. Heille annetaan kierroslaskukortit, joihin heidän tulee merkitä vastuulleen osoitettujen kilpailijoiden ajat kunkin kierroksen päättyessä virallisen ajanottajan heille lukemien aikojen mukaisesti. Kun tällaista järjestelyä käytetään, yksi kierroslaskija saisi pitää kirjaa enintään neljästä kilpailijasta (kävelylajeissa enintään kuudesta).

## Sääntö 134

### **Tuulimittarin hoitaja**

Tuulimittarin hoitajan tulee mitata tuulen nopeus juoksusuunnassa lajeissa, johon hänet on nimetty, pitää kirjata saaduista lukemista, vahvistaa ne allekirjoituksellaan ja toimittaa ne kilpailusihteerille.

*Kommentti: Käytännössä tuulimittarin voi laittaa paikoilleen tekninen johtaja tai juoksulajeissa esim. maalikameran käyttäjä. Viime kädessä kunkin lajin lajinjohtaja on vastuussa siitä, että hänen lajissaan tuulimittari on asetettu sääntöjen mukaisesti (Säännöt 163.10. ja 184.11). Juoksulajeissa tuulimittari voi toimia etäohjatusti siten, että tuulimittari on kytketty maalikameralaitteistoon. Tällöin erillistä tuulimittarin hoitajaa ei tarvita vaan hänen tehtävänsä voi hoitaa henkilö maalikameraryhmästä.*

## Sääntö 135

### **Mittaustuomari (tieteelliset mittauslaitteet)**

Kun käytetään elektro-optista (EDM eli Electronic Distance Measurement), videopohjaista (VDM eli Video Distance Measurement) tai muuta tieteellistä pituuden mittausta, on kilpailuun nimettävä mittaustuomaripäällikkö ja yksi tai useampia avustajia.

Ennen kilpailujen alkua hänen tulee tavata laitteistoa hoitava tekninen henkilökunta ja perehtyä itse laitteistoon.

Ennen kunkin lajin alkamista hänen tulee valvoa mittauslaitteiden paikoilleen sijoittaminen ottaen huomioon valmistajan ja mittauslaboratorion hänelle ilmoittamat laitteiston tekniset vaatimukset.

Varmistaakseen, että laitteisto toimii virheettömästi, hänen tulee ennen ja jälkeen kilpailun yhdessä lajinjohtajan ja tuomarien kanssa valvoa sarja testimittauksia, joilla varmistetaan, että laitteisto antaa samat tulokset kuin virallisesti hyväksytyt ja tarkistettu teräsmittanauha.

*HUOM. Kaikilla kentillä, jotka on tehty ennen 1.1.2004, kaikilla yllä mainituilla juoksumatkoilla radan leveys voi olla enintään 1,25 m. Mikäli tämäntyyppisiä ratoja peruskorjataan, tulee ratamerkinnot muuttaa nykyistä sääntöä vastaaviksi.*

5. Säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c) ja (f) alaisissa kansainvälisissä kilpailuissa kentän tulisi olla sellainen, että sillä on kahdeksan kiertävää rataa.
6. Ratojen suurin sallittu sivukaltevuus on 1:100 (1 %) kohti sisäreunaa (joissakin erikoistapauksissa IAAF voi myöntää poikkeuksen) ja suurin sallittu kokonaiskaltevuus juoksusuunnassa on 1:1000 (0,1 %).
7. Kaikki radan rakenteeseen, mittoihin ja merkintöihin liittyvät tekniset tiedot sisältyvät IAAF:n julkaisemaan Kenttäkäsikirjaan (*"IAAF Track and Field Facilities Manual"*). Säännössä 160 annetaan vain keskeiset periaatteet, joita tulee noudattaa.

*Kommentti: Ratamerkinnot ja standardin mukaiset merkintävärity löytyvät "IAAF Track and Field manual" -kirjaan kuuluvasta erillisestä Track Markin Plan -ohjeesta. Kansalliset ohjeet löytyvät SUL:n verkkosivuilta.*

## Sääntö 161

### **Lähtötelineet**

1. Lähtötelineitä on käytettävä kaikilla juoksumatkoilla aina 400 m:iin asti (4x200 m:n, 1000 m:n ja 4x400 m:n viestien ensimmäinen osuus mukaan luettuna), ja toisaalta millään muilla matkoilla niitä ei saa käyttää. Kun lähtötelineet ovat kiinnitettynä rataan, niiden mikään osa ei saa ulottua lähtöviivan päälle (tai sen yli) eikä toisen kilpailijan radalle. Poikkeuksena tilanne, jossa telineen asemasta ei ole häiriötä muille kilpailijoille, jolloin telineen rungon takaosa voi ulottua oman radan yli ulkopuolella olevalle radalle.



*Kommentti: Sääntö voidaan tulkita seuraavasti:*

- (a) Mikään osa lähtötelineettä tai jalkatukia ei saa olla lähtöviivan päällä.*
- (b) Telineen runko (mutta ei mikään osa jalkatukia) voi olla uloimman radan puolella, jos siitä ei aiheudu häiriötä. Tässä on huomioitu jo pidempään vallinnut käytäntö, jossa urheilijat yrittävät kaarrelähdöissä saada mahdollisimman suoraviivaisen lähtökiihdytyksen.*

2. Lähtötelineiden on täytettävä seuraavat yleiset vaatimukset:

- (a) Lähtötelineissä tulee olla kaksi jalkatukea, joita vasten urheilija painaa jalkateränsä lähtöasennossa. Jalkatukien tulee olla asennettu jäykkään runkorakenteeseen, jonka mikään osa ei saa häiritä urheilijan jalkojen irtoamista telineistä. Lähtötelineen rakenteen ei tule antaa mitään epäreilua apua urheilijalle.
- (b) Jalkatukien kaltevuuden on oltava säädettävissä niin, että ne sopivat urheilijan lähtöasentoon, ja tukien pinta voi olla joko tasainen tai hieman kovera. Tukien pinnan tulee olla sellainen, että urheilijan piikkareiden piikit sopivat siihen. Tämä voidaan toteuttaa joko sijoittamalla tuen pintaan rakoja tai syvennyksiä tai päällystämällä tuen pinta sopivalla materiaalilla, johon piikit asettuvat.
- (c) Jalkatukien kiinnitys jäykkään kehikkoon saa olla säädettävissä, mutta tuet eivät saa liikkua yhtään itse lähdön aikana. Jalkatukien tulee aina olla siirrettävissä eteenpäin tai taaksepäin toisiinsa nähden. Tuot täytyy voida kiinnittää paikalleen tiukoilla puristimilla tai lukitusmekanismilla, jota urheilija pystyy helposti ja nopeasti käyttämään.
- (d) Telineet on kiinnitettävä rataa useilla nauloilla tai piikeillä niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa radan pinnalle. Kiinnityksen täytyy olla sellainen, että lähtötelineet voidaan nopeasti ja helposti irrottaa. Naulojen tai piikkien lukumäärä, paksuus ja pituus riippuvat radan rakenteesta.

Kiinnityksen täytyy olla sellainen, että telineet eivät pääse liikkumaan lähdön aikana.

- (e) Kun urheilija käyttää omia lähtötelineitään, niiden tulee olla tämän säännön mukaisia. Muuten ne voivat olla muotoilultaan ja rakenteeltaan millaiset tahansa edellyttäen, että niistä ei aiheudu häiriötä muille kilpailijoille.
3. Säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c) ja (f) alaisissa kilpailuissa sekä aina kun tulosta esitetään hyväksyttäväksi ME:ksi sääntöjen 261 tai 263 mukaan lähtötelineiden on täytynyt olla liitettynä IAAF:n hyväksymään vilppilähdön ilmaisulaitteistoon. Tätä järjestelmää suositellaan voimakkaasti myös muihin kilpailuihin.

*HUOM. Lisäksi vilppilähdön ilmaisulaitteiston yhteydessä voidaan käyttää kovaäänistä automaattista palautussignaalia (joka käynnistyy laitteiston havaittua alle 100 millisekunnin reaktioajan).*

4. Säännön 1.1 kohtien (a)...(f) alaisissa kilpailuissa kilpailijoiden täytyy käyttää kilpailun järjestäjien käyttöön toimittamia lähtötelineitä. Muissakin synteettisillä radoilla järjestetyissä kilpailuissa järjestäjillä on oikeus vaatia, että vain heidän toimittamiaan lähtötelineitä käytetään.

*Kommentti: Valojen käyttäminen lähdössä kuurojen tai heikkokuuloisten urheilijoiden avustamiseksi on sallittua ja sitä ei katsota avustamiseksi. Tällaisen järjestelmän hankkiminen katsotaan kuitenkin urheilijan tai hänen taustajoukkonsa tehtäväksi. Joissain kilpailuissa tekninen yhteistyökumppani voi toimittaa tarvittavat laitteistot.*

## Sääntö 162

### Lähtö

1. Kilpailun lähtö merkitään 50 mm leveällä valkoisella viivalla. Kaikissa juoksuissa, joita ei juosta omilla radoilla, lähtöviivan tulee olla kaareva siten, että kaikki kilpailijat joutuvat juoksemaan saman

matkan lähdöstä maaliin. Lähtöpaikat numeroidaan kaikilla juoksumatkoilla vasemmalta oikealle juoksusuuntaan katsottuna.

*HUOM 1: Stadionin ulkopuolella tapahtuvien lähtöjen kohdalla lähtöviiva voi olla normaalia leveämpi, kuitenkin enintään 0,30 m leveä. Lähtöviiva voi myös olla mitä väriä tahansa, kunhan se erottuu selvästi lähtöalueen pinnan väristä.*

*HUOM 2: 1500 m:n lähtöviivaa, tai muuta kaarevaa lähtöviivaa, voidaan jatkaa edelleen kaarteeseen uloimman radan ulkopuolelle niin pitkälle kuin samaa ratapinnoitetta jatkuu.*

*Kommentti: Lähtöjärjestelyissä on vakiintunut käytäntö asettaa urheilijat lähtöjärjestykseen ja esittelyyn siten, että urheilijat ovat seisten ja kasvot juoksusuuntaa kohti.*

2. Kaikissa kansainvälisissä kilpailuissa, paitsi mitä alempana on huomautettu, lähettäjän tulee antaa komentonsa omalla äidinkielellään, englanniksi tai ranskaksi.
  - (a) Matkoilla 400 metriin asti (sisältäen myös matkat 4x200 m, 1000 m:n viesti (säännön 170.1 mukaisena versiona) sekä 4x400 m) komennot ovat "paikoillenne" ja "valmiit".
  - (b) Matkoilla, jotka ovat pitempiä kuin 400 m (paitsi kohdassa (a) mainitut kolme viestimatkaa), komento on "paikoillenne".
  - (c) Kaikissa lähdöissä, säännön 162.5 mukaan, lähettäjä voi tehdä päätöksen, että kaikki ei ole valmista lähtöön tai lähtö tulee muuten keskeyttää, vaikka urheilijat olisivat jo lähtöasennossa. Tällöin lähettäjän komento on "ylös" tai englanniksi "stand up".

Kaikissa juoksu- ja kävelykilpailuissa annetaan normaalisti lähtömerkki lähettäjän pistoolilla laukaisemalla se ylöspäin.

*HUOM. IAAF:n säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c), (e) ja (i) alaisissa kilpailuissa kaikki lähetyskomennot tulee antaa englanniksi.*

*Kommentti: Lähettäjä ei voi aloittaa lähtötoimia ennen kuin hän on varma, että ajanottoryhmä, maalituomarit ja pikamatkoilla tuulimittarin lukija ovat valmiina. Kommunikointitapa lähtöpaikalta maalialueelle riippuu kilpailun tasosta. Sääntöjen 1.1 (a) ... (f) mukaisissa kilpailuissa ja monissa muissa korkeamman tason kilpailuissa sähköisen ajanoton hoitaa erillinen tekninen yhteistyökumppani. Tällöin ovat käytettävissä myös tekniset henkilöt, jotka huolehtivat yhteydenpidosta. Muissa kilpailuissa on käytössä erityyppisiä yhteydenpitotapoja kuten pilli, radiopuhelimet, matkapuhelimet, liput ja valot.*

3. Matkoilla 400 metriin asti (sisältäen myös matkat 4x100 m, 1000 m:n viesti sekä 4x400 m) kyyrylähtö ja lähtötelineiden käyttö ovat pakollisia. "Paikoillenne"-komennon jälkeen kilpailijan on asetettava telineisiin niin, että hän on kokonaan omalla radallaan ja lähtöviivan takana. Kilpailija ei saa lähtöasennossa ollessaan koskettaa käsillään tai jaloillaan lähtöviivaa eikä rataa sen etupuolella. Molempien käsien ja vähintään yhden polven on kosketettava radan pintaa ja molempien jalkojen on oltava kosketuksissa lähtötelineiden jalkatukiin. "Valmiit"-komennolla kilpailijan tulee välittömästi nousta lopulliseen valmiusasentoonsa säilyttäen samalla käsiensä kosketuksen radan pintaan ja jalkojensa kosketuksen lähtötelineiden jalkatukiin. Kun lähettäjä katsoo kaikkien kilpailijoiden olevan liikkumattomina "valmiit"-asennossaan, hän laukaisee pistoolin.

*Kommentti: On tärkeää, että juoksijan jalat ovat tukevasti jalkatukia vasten, koska muuten vilppilähdön ilmaisulaitteisto ei ehkä pysty rekisteröimään reaktioaikaa kyseiselle radalle.*

*Kaikissa lähdöissä, joissa käytetään lähtötelineitä, lähettäjä kohottaa asetta pitävän käden hetkellä, jolloin urheilijat ovat liikkumattomina telineissään. Tämän jälkeen lähettäjä komentaa "valmiit". Lähettäjän on odotettava, kunnes kaikki urheilijat ovat nousseet ja ovat liikkumatta. Tämän jälkeen hän voi laukaista lähetuspistoolin. Lähettäjän ei kuitenkaan tule kohottaa asettaan liian aikaisin vaan siinä kohtaa, kun hän on jo lähes valmiina sanomaan "valmiit".*

*Säännöissä ei ole mainintaa siitä kuinka pitkä aika tulee olla komentojen "paikoillenne" ja "valmiit" välillä, kuten ei myöskään ole määritetty aikaa "valmiit" -komennon ja lähetyspistoolin laukaisun välille. Lähettäjä laukaisee aseensa vasta, kun urheilijat ovat liikkumatta oikeassa lähtöasennossa. Tämä tarkoittaa luonnollisesti sitä, että osassa juoksuja lähtölaukaus voi tulla hyvinkin nopeasti ja toisissa lähdöissä pitää odottaa kauemmin varmistuakseen urheilijoiden liikkumattomuudesta.*

4. Matkoilla, jotka ovat pitempiä kuin 400 m (paitsi kohdassa 2(a) mainitut kolme viestimatkaa), kaikki lähdöt tulee suorittaa pystyasennosta. "Paikoillenne"-komennon jälkeen kilpailijan tulee siirtyä omalle paikalleen lähtöviivan taakse (kokonaan omalle radalleen radoilta tapahtuvien lähtöjen kyseessä ollen). Ollessaan "paikoillenne"-asennossa kilpailija ei saa koskettaa kummallakaan kädellään ratapintaa. Hän ei saa myöskään koskettaa kummallakaan jalallaan ratapintaa lähtöviivan kohdalla tai sen etupuolella. Kun lähettäjä katsoo kaikkien kilpailijoiden olevan liikkumattomina "paikoillenne"-asennossaan, hän laukaisee pistoolin.
5. Komennolla "paikoillenne" tai "valmiit", matkasta riippuen, kaikkien kilpailijoiden on heti ja viivyttelämättä asetuttava täydelliseen ja lopulliseen valmiusasentoonsa. Jos lähettäjä jostain syystä on sitä mieltä, että kaikki ei (kohtuullisessa ajassa) ole valmista lähtöprosessin jatkamiseen, hänen tulee antaa "ylös"-komento, minkä jälkeen lähettäjänsä apulaiset kokoavat kilpailijat uudelleen lähdön käynnistämistä varten (kts. myös sääntö 130).

Lähettäjänsä tulee keskeyttää lähtö, jos urheilija lähettäjänsä mielestä

- (a) "paikoillenne"- tai "valmiit"-komennon jälkeen, mutta ennen laukausta, aiheuttaa lähdön keskeyttämisen esim. nostamalla käden ylös tai nousemalla istumaan tai seisaalleen kyyryasennosta ilman pätevää syytä (minkä pätevyyden start referee arvioi); tai
- (b) ei noudata lähettäjänsä "paikoillenne"- tai "valmiit"-komentoja tai asetu lopulliseen valmiusasentoonsa välittömästi ilman viivyttelyä; tai

(c) häiritsee "paikoillenne"- tai "valmiit"-komennon jälkeen muita kilpailijoita äänтелеillä, liikkumalla tai muulla tavoin.

Start referee voi varoittaa urheilijaa asiattomasta käytöksestä (tai hylätä hänet, jos kyseessä oli hänelle jo toinen käytösvaroitusta samassa kilpailutapahtumassa) sääntöjen 125.5 ja 145.2 mukaisesti. Vihreää korttia ei näytetä. Jos lähdön keskeyttämiseen oli ollut jokin ulkopuolinen syy, tai jos start referee ei muusta syystä hyväksy lähettäjän ratkaisua, kaikille kilpailijoille näytetään vihreää korttia merkiksi siitä, että kukaan ei ollut syyllistynyt vilppilähtöön.

*Kommentti: Lähtösääntö on jaettu kahteen erityyppiseen osaan virheen luonteesta riippuen; käytökseen perustuvat rikkeet (sääntö 162.5) ja vilppilähtö (sääntö 162.7. ja 162.8). Tällä varmistetaan se, että yksittäisen urheilijan tekemän rikkeen perusteella ei rangaista isompaa joukkoa urheilijoita. Tämä edellyttää myös sekä lähettäjältä että start refereeelta molempien sääntöosien tarkkailua ja huolellista tulkintaa.*

*Urheilijan tahallinen tai tahaton, ehkä hermostuneisuudesta johtuva, toiminta voi edellyttää säännön 162.5 soveltamista, kun taas lähettäjä voi katsoa tilanteen niin, että soveltaa sääntökohtaa 162.2 (c).*

*Voi olla myös tilanteita, joissa urheilija aiheellisesti pyytää lähdön keskeytystä hyväksyttävään syyhyn vedoten. Tämän vuoksi erityisesti start refereeen on kiinnitettävä huomiota lähdön yhteydessä myös ympäristössä tapahtuviin ääniin ja liikkeisiin. Lähettäjä ei pysty näitä niin hyvin havainnoimaan, koska hän keskittyy täysin urheilijoihin ja hänellä on useimmiten kuulokkeet päällä. Näissä tapauksissa lähettäjän ja start refereeen on toimittava tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti sekä tehtävä ripeästi tarvittavat päätökset. Start refereeen tulee puhutella lähdön keskeyttänyttä urheilijaa ja keskustella lähdön keskeytyksen syystä. Tilanteen mukaan start referee voi keskustella myös lähettäjän kanssa ja tehdä sen jälkeen tarvittavat päätökset.*

*Lähtöpaikalla tehdyt päätökset on hyvä tiedottaa selkeästi urheilijoille, ja mikäli mahdollista myös kuuluttajien avulla katsojille sekä mahdolliselle TV-ryhmälle.*

*Vihreää korttia ei näytetä niissä tapauksissa, joissa on näytetty jo keltainen tai punainen kortti.*

### **Vilppilähtö**

6. Kun IAAF:n hyväksymä vilppilähdön ilmaisulaitteisto on käytössä, lähettäjän ja/tai tehtävään nimetyn palauttajan tulee olla yhteydessä laitteistoon kuulokkeilla, joiden kautta hän kuulee selvästi äänisignaalin, jonka laitteisto lähettää aina, kun se havaitsee vilppilähdön tapahtuneen (toisin sanoen aina, kun juoksijan reaktioaika on pienempi kuin 0,100 sekuntia). Heti kun lähettäjä tai tehtävään nimetty palauttaja kuulee äänisignaalin, ja jos pistooli oli jo laukaistu, on suoritettava palautuslaukaus. Lähettäjän tulee välittömästi tutkia laitteiston rekisteröimät reaktioajat ja kaikki muu käytettävissä oleva tieto voidakseen varmistaa, onko joku kilpailija (tai kilpailijat) aiheuttanut palautuksen.

*HUOM. Käytettäessä IAAF:n sertifioimaa vilppilähtölaitteistoa, tämän antamaa tietoa tulee käyttää tuomariston apuna oikean päätöksenteon varmistamiseksi.*

7. Asetuttuaan jo täydelliseen ja lopulliseen valmiusasentoonsa kilpailija ei saa aloittaa lähtöään ennen kuin vasta sen jälkeen, kun hän oli kuullut lähetyspistoolin laukauksen. Jos hän lähettäjän näkemyksen mukaan aloittaa sen yhtään tätä aikaisemmin (mukaan lukien sääntökohta 129.6), kyseessä on vilppilähtö.

*HUOM 1: Urheilijan liikahdusta ("nykäisy" tms.), johon ei sisälly tai josta ei seuraa jalan/jalkojen irtaantumista jalkatuesta/-tuista tai käden/käsien irtaantumista ratapinnasta, ei tulkita lähdön aloittamiseksi (siis käytännössä vilppilähdöksi). Tällaisista urheilijan ennenaikaisista liikahduksista voidaan antaa käytösvaroitus tai (toisen varoituksen kyseessä ollen) tuomita kilpailusta poissulkeminen.*

*Mikäli lähettäjä kuitenkin havaitsee, että urheilija aloittaa lähtöliikkeensä jo ennen laukausta ja liike ei pysähdy vaan jatkuu laukaushetkeen asti, niin tämä tulee tulkita vilppilähdöksi.*

*HUOM 2: Urheilijoiden lähtiessä pystyasennosta heillä on kyyrylähtöihin verrattuna suurempi riski horjahtaa eteenpäin liian aikaisin. Jos tällainen horjahdus arvioidaan tahattomaksi, lähtö pitäisi luokitella "epävakaaksi". Mikäli urheilijaa työnnetään tai horjutetaan lähtöviivan yli ennen lähtölaukausta, häntä ei tulisi rangaista. Sen sijaan urheilijalle, joka on tönimällä tai muuten aiheuttanut toisen urheilijan horjahduksen, voidaan antaa varoitus (tai toisesta varoituksesta poissulkeminen).*

*Kommentti: Yleisesti vilppilähtöä ei pidä tuomita, mikäli urheilija ei ole menettänyt kontaktia rataan tai lähtötelineisiin. Esimerkiksi liike, jossa urheilija nostaa lantiotaan ylös, mutta laskee sen alas menettämättä kontaktia rataan tai telineisiin missään vaiheessa, ei aiheuta vilppilähtöä. Tässä tapauksessa voidaan tuomita henkilökohtainen varoitus (tai toisen varoituksen tapauksessa kilpailusta sulkeminen) säännön 162.5. mukaisesti.*

*Kuitenkin jos kyseessä on ns. "lentävä lähtö", jolloin lähettäjä tai palauttaja katsoo urheilijan aloittaneen selkeästi jatkuvan lähtöliikkeen ja vaikka hänen kätensä tai jalkansa eivät irtoa ennen laukausta, pitäisi tällainen lähtö ampua takaisin. Palautuksen voi ampua joko lähettäjä tai palauttaja, mutta päätöksen tekee aina lähettäjä, koska hän ainoastaan tietää missä vaiheessa hänen sormensa oli liipaisimella urheilijan aloittaessa liikkeensä. Tapauksissa, joissa lähettäjä on varma urheilijan aloittaneen liikkeensä ennen lähtölaukausta, tulisi tuomita vilppilähtö.*

*Huomion 2 mukaan lähettäjien ja palauttajien tulisi välttää pystylähdöissä liian kriittistä tuomitsemista sääntöön 162.7. perustuen. Horjahdukset pystystä lähdeittäessä ovat harvoin tahallisia ja lähtöasento pystystä lähdeittäessä on alttiimpi tasapainon menetykselle. Olisi siis hyvä välttää tarpeetonta rangaitsemista.*

*Mikäli lähettäjä ja start referee katsovat liikkeen tahattomaksi heidän on toimittava säännön 162.2.(c) mukaisesti. Mikäli rauhattomuus lähdeissä kuitenkin jatkuu lähettäjä ja/tai start referee voivat joutua tuomitsemaan vilppilähdön tai käytösrankaistuksen, kunkin tilanteen mukaisesti.*



8. Moniotteluju lukuun ottamatta: Kun kuka tahansa kilpailija ottaa vilppilähdön, niin lähettäjä sulkee hänet pois kilpailusta.

(Moniotteluissa kts. myös sääntö 200.8(c))

*HUOM. Kun yksi tai useampi kilpailija ottaa vilppilähdön, niin käytännössä muut vaistomaisesti seuraavat, jotkut hyvinkin nopeasti, ja sääntöä ahtaasti tulkiten nämäkin olisivat syyllistyneet vilppilähtöön. Lähettäjän tulee kuitenkin pyrkiä varoittamaan (tai hylkäämään) vain sitä kilpailijaa tai niitä kilpailijoita, jotka hänen mielestään aiheuttivat vilppilähdön. Näin siis myös useampaa kuin yhtä kilpailijaa voidaan varoittaa (tai hylätä) samanaikaisesti. Jos taas vilppilähtö ei ollut erityisesti kenenkään kilpailijan syytä, varoituksia ei tule antaa ja päätös ilmaistaan näyttämällä vihreää korttia kaikille kilpailijoille.*

*Kommentti: Pois suljettu ottelija jää siis tässä osalajissa pisteittä, mutta moniottelua hän saa kyllä jatkaa, jos haluaa ja jos ottelussa on vielä lajeja jäljellä.*

9. Kun on tapahtunut vilppilähtö, lähettäjän apulaisten on meneteltävä seuraavasti:

Moniotteluju lukuun ottamatta: Vilppilähtöön syyllistynyt kilpailija (tai kilpailijat) suljetaan pois kilpailusta. Hänen edessään nostetaan diagonaalisesti jaettu punamusta kortti.

Moniotteluissa: Kun erän ensimmäinen vilppilähtö tapahtuu, siihen syyllistynyttä kilpailijaa (tai kilpailijoita) varoitetaan näyttämällä hänelle viistosti jaettua keltamustaa korttia. Samalla yksi tai useampi lähettäjän apulainen toistaa varoituksen kaikille muillekin kyseisen erän kilpailijoille näyttämällä keltamustaa korttia heidän edessään merkkinä siitä, että seuraavilla saman erän lähtöyrityksillä jokainen vilppilähdön ottaja suljetaan pois kilpailusta (moniottelun tästä osalajista). Jos sitten seuraavissa lähtöyrityksissä tapahtuu vilppilähtöjä, jokainen vilppilähtöön syyllistynyt kilpailija suljetaan pois kilpailusta ja hänen edessään nostetaan punamusta kortti.

Mikäli käytössä ovat lähtökuutioiden värimerkinnät, niitä käytetään aina kun vilppilähtöön liittyviä kortteja näytetään urheilijoille.

*Kommentti: On suositeltavaa, että lähdöissä näytettävät kortit ovat suuruudeltaan A5 kokoisia ja kaksipuoleisia. Lähtökuutioiden värimerkintöinä voidaan edelleen käyttää keltaista ja punaista ja näin välttää tarpeettomia lisäkustannuksia muutoksista.*

10. Lähettäjän tai kenen tahansa palauttajista, joka on sitä mieltä, että lähtö ei ollut reilun kilpailun mukainen ("fair"), tulee kutsua kilpailijat takaisin pistoolin laukauksella.

*Kommentti: Tässä kohdassa on edelleen säilytetty mahdollisimman sanatarkka käänös, vaikka se on vuosien mittaan aiheuttanut joitakin väärinkäsityksiä. "Ei reilun kilpailun mukainen" tarkoittaa tässä yksinkertaisesti vilppilähtöä. Tätä vahvistaa sekin, että tämän säännön kohdat 6-9 ovat yhteisen väliotsikon "Vilppilähtö" alla. Lähtöä ei normaalisti tule palauttaa vain sen takia, että se sattui olemaan epätasainen. On kuitenkin eräitä tilanteita, jolloin lähettäjä voi hyödyntää "fair"-sanaa muuhunkin kuin vilppilähtöihin. Jos katsomon melu tai äkilliset äänet selvästi pilasivat lähdön, se voidaan ampua takaisin ja näyttää vihreä kortti. Telineiden pettäminen jollakin radalla on ehkä hieman vaikeampi kysymys, koska tiettyyn rajaan saakka urheilijan velvollisuus on itse huolehtia telineiden luotettavasta kiinnityksestä. Vika **saattoi** kuitenkin olla myös muualla kuin urheilijassa, joten palautuslaukaus ja tilanteen tarkistaminen (ja vihreä kortti) on monesti "turvallinen" vaihtoehto.*

## Sääntö 163

### Juoksu- ja kävelykilpailut radalla

1. Juoksu- ja kävelylajeissa, joihin sisältyy vähintään yksi kaarre, etenemissuunta on niin, että kilpailijan vasen käsi on sisäkentän puolella (vastapäivään). Radat tulee numeroida niin, että vasemman käden puolella oleva sisin rata saa numeron 1.

*Kommentti: Kun olosuhteet muuten niin sallivat ja rata on virallisesti mitattu, voidaan suoran mittaiset pikamatkat juosta myös päinvastaiseen suuntaan (oikea käsi sisäkentän puolella).*

#### **Estäminen radalla**

2. Jos kilpailijaa tönitään tai estetään kilpailun aikana vaikeuttaakseen hänen etenemistään, niin:
  - (a) Jos töniminen tai estäminen katsotaan tahattomaksi tai se on muuten tapahtunut ilman kilpailijan omaa vaikutusta asiaan, lajinjohtaja voi päätellessään, että kilpailija (tai hänen joukkueensa) oli merkittävässä määrin kärsinyt tilanteesta (säännön 125.7 tai 146.4 perusteella), määrätä juoksun suoritettavaksi uudelleen (yhden, usean tai kaikkien urheilijoiden osalta) tai sallia kyseisen kilpailijan jatkavan kilpailua sen seuraavalla kierroksella.
  - (b) Jos lajinjohtaja on todennut toisen kilpailijan syyllistyneen (kärsineen) kilpailijan tönimiseen tai estämiseen, hän voi hylätä tuon syyllisen kilpailijan tästä lajista. Lajinjohtaja voi, päätellessään, että tönitty/estetty kilpailija (tai hänen joukkueensa) oli merkittävässä määrin kärsinyt tilanteesta (säännön 125.7 tai 146.4 perusteella), määrätä juoksun suoritettavaksi uudelleen (tietenkin ilman hylättyä kilpailijaa tai hänen joukkuettaan) tai sallia kyseisen tönityn/estetyn kilpailijan (tai hänen joukkueensa) (ei kuitenkaan kenenkään hylätyn kilpailijan tai joukkueen) jatkavan kilpailua sen seuraavalla kierroksella.

*HUOM. riittävän vakavissa tapauksissa voidaan myös toimia sääntöjen 125.5 ja 145.2. perusteella.*

Molemmissa säännön 163.2 kohtien (a) ja (b) kuvaamissa tapauksissa edellytetään normaalisti, että jatkoon päästettävä kilpailija on juossut maaliin parastaan yrittäen ("*bona fide*").

### **Omilla radoilla juokseminen, ratarikot**

3.

- (a) Kaikissa omilla radoilla juostavissa kilpailuissa kunkin kilpailijan tulee pysyä hänelle osoitetulla radalla lähdöstä maaliin asti. Tämä pätee myös soveltuvien osin silloin, kun osa matkasta juostaan omilla radoilla (kuten esim. 800 m:n lähdössä).
- (b) Kaikilla matkoilla (tai matkan osilla), joita ei juosta omilla radoilla, kilpailija juostessaan kaarteissa; tai radan ulommalla puolikkaalla säännön 163.5(b) mukaan; tai estejuoksussa vesihaudan "poikkeamareitin" kaarevilla osilla, ei saa astua sallitun juoksualueen sisäreunaa osoittavan reunalistan tai viivan päälle eikä sen sisäpuolelle (rajoina siis kiertävän radan sisäreuna, kaarteiden ulomman puolikkaan sisäreuna tai vesihaudan "poikkeamakaarteiden" sisäreunat).

Jos juoksujen johtaja, säännössä 163.4 mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta, on jonkun tuomarin tai juoksujen valvojan raportin perusteella tai muulla tavoin vakuuttunut siitä, että kilpailija oli rikkonut yllä esitettyä sääntöä, tulee kyseinen kilpailija hylätä.

4. Kilpailijaa ei tule hylätä, jos

- (a) toinen henkilö oli työntänyt tai pakottanut hänet juoksemaan oman ratansa ulkopuolella tai sallitun juoksualueen sisäreunaa osoittavan reunalistan tai viivan päällä tai sisäpuolella; tai
- (b) hän astuu tai juoksee suoralla ratansa sisä- tai ulkopuolella, estejuoksussa vesihaudan "poikkeamareitin" suoran osan sisä-

tai ulkopuolella tai kaarteessa oman ratansa ulkoreunan ulkopuolella,

saamatta siitä mitään olennaista hyötyä, ja ilman että ketään muuta juoksijaa olisi häiritty. Mikäli tilanteessa on saatu selvää hyötyä, tulee urheilija hylätä.

*HUOM. "Olennaisella hyödyllä" tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että kilpailija parantaa kilpailuasemaansa hankkiutumalla ulos "pussista" astumalla tai juoksemalla radan sisäreunan päällä tai sisäpuolella.*

*Kommentti: Huomautuksen kohta määrittää selkeästi rikkeeksi tilanteen, jossa urheilija hakeakseen asemansa parannusta juoksussa, siirtyy etenemään reunalistan tai -viivan sisäpuolelle niin pitkäksi aikaa, että hyötyy siirrostaan (joka on voinut tapahtua tarkoituksella tai toisen henkilön tönimisen seurauksena). Normaalisti reunalistan sisäpuolella juokseminen ei suoralla osuudella automaattisesti johda hylkäykseen (kuten kaarteessa). Lajinjohtajan on kuitenkin mahdollista hylätä urheilija sisäkentällä juoksemisen johdosta, vaikkakin alkuperäinen syy sisäkentälle joutumiseen olisi häirintä tai töniminen. Tällaisissa tapauksissa urheilijan on pyrittävä välittömästi takaisin radalle ilman, että hän yrittää parantaa asemaansa jatkamalla juoksua sisäkentän puolella.*

5. Säännön 1.1 mukaisissa ja mahdollisuuksien mukaan myös muissa kilpailuissa:

(a) 800 metriä tulee juosta omia ratoja aina ensimmäisen kaarteiden jälkeen merkityn siirtymisviivan (evolventtiviivan) ensin vastaan tulevalle reunalle, jonka ylitettyään juoksijat voivat siirtyä pois omilta radoiltaan. Siirtymisviiva on kaareva, 50 mm leveä viiva, joka on vedetty rataa nro 1 lukuun ottamatta kaikkien muiden ratojen poikki. Jotta kilpailijoiden olisi helpompaa tunnistaa siirtymisviiva, voidaan rataviivoille välittömästi ennen niiden ja siirtymisviivan risteyksiä asettaa pienet 50 mm x 50 mm:n kokoiset kartiot, "prismat" tai muut sopivat merkit, joiden

korkeus on enintään 0,15 m ja jotka mieluiten ovat eri värisiä kuin rataviivat ja siirtymisviiva.

*HUOM. Säännön 1.1(d) ja 1.1(h) alaisissa kilpailuissa osallistuvat joukkueet voivat myös sopia, että omia ratoja ei 800 m:n lähdössä käytetä.*

- (b) Jos 1000 m, 2000 m, 3000 m, 5000 m tai 10000 m kilpailussa on enemmän kuin 12 juoksijaa, heidät voidaan jakaa kahdeksi ryhmäksi, joista yksi ryhmä, sisältäen noin kaksi kolmasosaa juoksijoista, lähtee normaalilta kaarevalta lähtöviivalta. Toinen ryhmä, jossa ovat loput juoksijat, lähtee erilliseltä kaarevalta lähtöviivalta, joka on vedetty juoksuradan ulomman puolikkaan poikki. Tämä jälkimmäinen ryhmä juoksee ensimmäisen kaarteeseen loppuun asti radan ulommalla puolikkaalla, joka on merkitty kartioilla tai lipuilla tai muilla sopivilla merkeillä siten kuin säännössä 160.1 on esitetty. Edellä mainittu erillinen lähtöviiva tulee sijoittaa siten, että kaikki kilpailijat tulevat juoksemaan saman matkan. Matkojen 2000 m ja 10000 m siirtymisviiva, jonka ylitettyään ulommalta viivalta lähtenyt ryhmä saa liittyä sisempää lähteneeseen ryhmään, on sama säännössä 163.5 kuvattu viiva (evolventti), jota myös 800 m juoksussa käytetään. Matkojen 1000 m, 3000 m ja 5000 m juoksua varten tulee etusuoralle (kaarteeseen päättymiskohtaan) sijoittaa merkki, jonka ohitettuaan ulommalta viivalta lähtenyt ryhmä saa liittyä sisempää lähteneeseen ryhmään. Merkki voi olla kooltaan 50 mm x 50 mm ja 8-rataisella kentällä se sijoitetaan ratoja 4 ja 5 erottavalle viivalle, 6-rataisella kentällä puolestaan ratoja 3 ja 4 erottavalle viivalle. Juoksun lähdön ajaksi rataviivalle välittömästi ennen merkkiä (vrt. sääntö 163.5) asetetaan kartio tai lippu. Se poistetaan ryhmien yhdistyttyä.
- (c) Mikäli urheilija ei noudata tätä sääntöä, hänen suorituksensa hylätään. Mikäli kyseessä on viestijuoksu, niin tällöin koko joukkue hylätään.

### **Poistuminen radalta**

6. Jos kilpailija vapaaehtoisesti poistuu radalta, hänen ei tule sallia enää jatkaa kilpailua ja hänet tulee tuloslistaan merkitä keskeyttäneeksi (*merkinnällä DNF eli "did not finish"*). Jos hän yrittää vielä palata radalle jatkamaan kilpailua, juoksujen johtajan tulee hylätä hänet.

### **Tarkistusmerkit**

7. Lukuun ottamatta mainintaa säännössä 170.4, kokonaan tai osan matkaa omilla radoilla juostavissa viesteissä kilpailijat eivät saa tehdä avukseen rataa tarkistusmerkkejä tai asettaa esineitä radalle tai sen varteen. Tuomareiden on ohjattava säännön noudattamiseen ja pyydettyä poistamaan merkit tai esineet, jotka eivät täytä sääntöjä. Mikäli urheilija ei toimi näin, tulee tuomarin poistaa ylimääräiset merkinnät.

*HUOM. Vakavissa tapauksissa voidaan turvautua sääntöihin 125.5. ja 145.2.*

### **Tuulen mittaus**

8. Kaikkien tuulimittareiden tulee olla valmistettuja ja kalibroituja kansainvälisten standardien mukaisiksi. Niiden tarkkuus tulee olla kansallisen mittausviranomaisen valtuuttaman tahon varmistama, niin, että kaikki mittaus toiminta pohjautuu kansallisiin ja kansainvälisiin mittausstandardeihin.

*Kommentti: Kansallisen ohjeistuksemme mukaan SM-tason ja kansainvälisissä kilpailuissa käytettävien tuulimittarien tulee olla kalibroituja viimeisten neljän vuoden sisällä ennen kyseistä kilpailua. Kalibroinnista voi tiedustella laitteiden maahantuojilta.*

9. Kaikissa säännön 1.1 kohtien (a)...(h) alaisissa kilpailuissa tulee käyttää ultrasoonisia tai muita ei-mekaanisia tuulimittareita, ja

sellaisten käyttö on myös edellytyksenä aina, kun jotain tulosta ollaan esittämässä ME:ksi.

Mekaanisen tuulimittarin tulee olla rakenteeltaan sellainen, että mahdollinen sivutuulikomponentti ei pääse häiritsemään mittausta. Tämän vuoksi putkityyppisissä mittareissa putken pituuden varsinaisen mittalaitteen kummallakin puolella tulee olla vähintään kaksi kertaa putken halkaisija.

*Kommentti: Monilla Suomen kentillä on edelleen käytössä tuulimittareita, jotka ovat tyypiltään siipipyöränemometrejä eli kansan kielellä "putkimittareita". Hyvin pidettyinä ja huollettuina ne ovat täysin kelpollisia kansallisessa kilpailutoiminnassamme.*

10. Juoksulajeissa juoksujen johtajan tulee varmistaa, että tuulimittari on asetettu suoran varrelle radan nro 1 puolelle 50 m:n päähän maaliviivasta. Se tulee asentaa 1.22 m ± 0.05 m korkeudelle maasta ja enintään 2 m:n päähän juoksuradasta.
  11. Tuulimittari voidaan myös käynnistää ja pysäyttää automaattisesti ja/tai etäkäyttöisesti ja siirtää tuulilukema suoraan tulospalvelua hoitavalle tietokoneelle.
  12. Tuulen nopeuden mittausaikojen pituudet alkaen lähettäjän pistoolin laukauksesta ovat seuraavat:

-	100 m:	10 sek
-	100 m aidat:	13 sek
-	110 m aidat:	13 sek
- 200 m:n juoksussa tuulen nopeus mitataan normaalisti 10 sekunnin ajalta alkaen siitä hetkestä, kun ensimmäinen juoksija tulee suoralle.

*Kommentti: 200 m aitajuoksua varten IAAF:n tekninen komitea on antanut ohjeeksi, että tuulta mitataan 13 sekunnin ajalta alkaen siitä hetkestä, kun ensimmäinen juoksija tulee suoralle.*



13. Tuulimittarin antama tulos luetaan metreinä sekunnissa ja pyöristettynä lähinnä korkeampaan kymmenesosametriin sekunnissa, aina positiiviseen suuntaan pyöristäen. (Näin ollen mittarin näyttämä +2,03 m/s tulee lukea +2,1 m/s; ja mittarin näyttämä -2,03 m/s tulee lukea -2,0 m/s). Digitaalinäyttöiset tuulimittarit, jotka antavat tuloksen suoraan kymmenesosametrin tarkkuudella sekunnissa, tulee ohjelmoida niin, että ne täyttävät tämän säännön asettamat vaatimukset.

### **Väliaikojen ilmoittaminen**

14. Väliajat ja epäviralliset voittoajat voidaan virallisesti kuuluttaa ja/tai näyttää taululla. Muuten kilpailualueella olevat henkilöt eivät saa ilmoittaa näitä aikoja urheilijoille ilman juoksujen johtajan etukäteen antamaa lupaa. Tällaisia lupia tulee antaa vain sellaisessa tapauksessa, kun kentällä ei ole yhtään sopivasti sijaitsevaa digitaalista ajan näyttöä, josta kilpailijat itse näkisivät juoksevan ajan. Lisäksi tällöin on huolehdittava siitä, että väliajat ilmoitetaan kaikille kilpailijoille.

Urheilijat, joille on annettu väliaikoja tämän säännön vastaisesti, katsotaan saaneen avustamista ja tällöin tulee soveltaa sääntöä 144.2.

*HUOM. Kilpailualueella, johon yllä viitattiin ja jolla usein on myös näkyvä fyysikaalinen rajansa (mainostaulut, katsomon kaide, tms.), tarkoitetaan sitä aluetta, jolla kilpailua käydään ja jonne pääsy on sallittu vain kilpailijoille, tuomareille ja muille auktorisoiduille henkilöille.*

### **Juoma- ja sieniasemat**

- 15.
- (a) Radalla 5000 metrillä tai sitä pitemmissä kilpailuissa järjestäjät voivat asettaa tarjolle vettä ja sieniä kilpailijoita varten, jos se sääolosuhteiden johdosta on perusteltua.
  - (b) Yli 10 000 m:n pituisissa ratakilpailuissa järjestäjien tulee perustaa virvokkeita, vettä ja sieniä tarjoavat asemat.

Virvokkeet, jotka voivat olla järjestäjien tarjoamia tai urheilijoiden omia, tulee asettaa virvokkeasemille siten, että ne ovat kilpailijoiden helposti otettavissa, tai niin, että valtuutetut henkilöt voivat ojentaa ne kilpailijoiden käsiin. Kilpailijoiden omat virvokkeet on säilytettävä valvonnan alaisina siitä hetkestä lähtien, kun kilpailija tai hänen edustajansa toimittaa ne järjestäjille. Toimitsijoiden tulee varmistaa, että virvokkeet eivät ole muuttuneet tai niihin ei ole kajottu millään tavoin.

- (c) Urheilijan, jolle annetaan tai hän ottaa vettä tai virvokkeita muualta kuin viralliselta asemalta (poisluettuna lääkintää varten saatu apu virallisilta toimitsijoilta tai toiselta urheilijalta saatu juoma) tulee ensimmäisen tapauksen ilmetessä saada varoitus lajijohtajalta. Normaalisti tämä tapahtuu näyttämällä keltaista korttia. Mikäli tapaus toistuu, tulee lajinjohtajan hylätä urheilija, normaalisti näyttämällä punaista korttia. Urheilijan tulee tällöin välittömästi poistua radalta.

*HUOM. Urheilija voi ottaa vastaan tai ojentaa toiselle urheilijalle virvokkeita, vettä tai sieniä, mikäli ne on kannettu mukana lähdöstä tai viralliselta asemalta. Mikäli näin tapahtuva avustaminen katsotaan jatkuvaksi joko yhden tai useamman urheilijan avustamiseksi, voidaan tämä tulkita myös sääntöjen vastaiseksi ja johtaa varoituksiin ja/tai hylkäyksiin.*

*Kommentti: Juotavaa voi olla tarjolla ennen lähtöä, maaliintulon jälkeen sekä erillisellä matkan varrella olevalla juoma- ja sienipöydällä, jonka suositellaan sijaitsevan takasuoralla esim. neljännellä radalla.*

## Sääntö 164

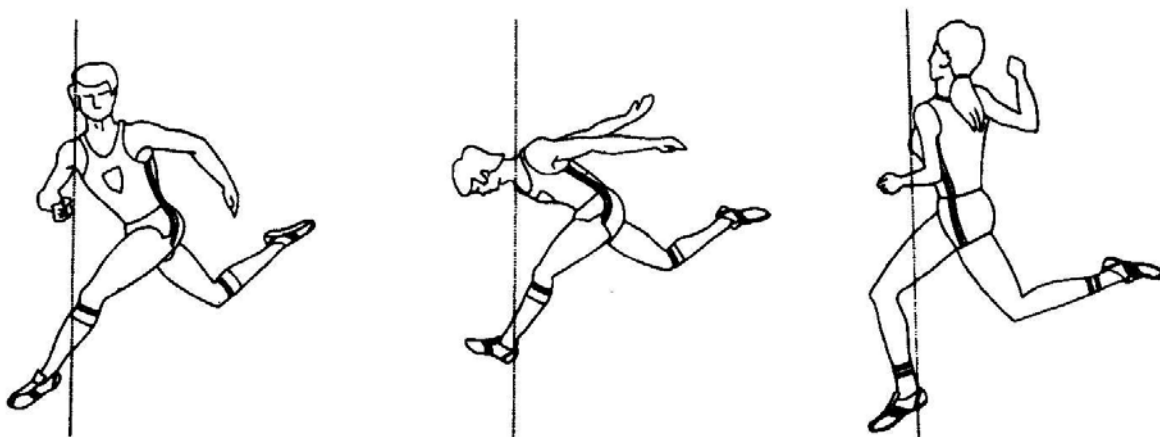
### **Maali**

1. Kilpailun maali merkitään 50 mm leveällä valkoisella viivalla.

*HUOM. Stadionin ulkopuolella tapahtuvien maaliintulojen kohdalla maaliviiva voi olla normaalia leveämpi, kuitenkin enintään 0,30 m*

*leveä. Maaliviiva voi myös olla mitä tahansa väriä, kunhan se erottuu selvästi maalialueen pinnan väristä.*

2. Kilpailijoiden sijoitukset tulee määrätä siinä järjestyksessä, jossa heidän vartalonsa ("torso", ts. pää, kaula, kädet ja jalat pois luettuina) mikä tahansa osa saavuttaa maaliviivan lähtöä lähempänä olevan reunan kautta kulkevan pystysuoran tason.



***Kuvassa: Maalikuvaan lukeminen***

3. Kaikissa kilpailuissa, jotka perustuvat tietyn ajan sisällä edettyyn matkaan, lähettäjän tulee laukaista pistooli tasan minuuttia ennen kilpailun päättymistä varoittaakseen kilpailijoita ja tuomareita siitä, että kilpailu lähenee loppuaan. Lähettäjän tulee toimia ajanottajien johtajan ohjeiden mukaan, ja juuri sillä hetkellä, kun lähdöstä on kulunut säädetty aika, hänen tulee ilmoittaa kilpailu päättyneeksi laukaistamalla pistooli uudelleen. Sillä hetkellä, kun pistooli laukeaa ja ilmoittaa kilpailun päättyneen, tarkoitukseen nimettyjen tuomareiden tulee merkitä tarkasti ne kohdat, joissa kukin kilpailija viimeksi kosketti radan pintaa juuri ennen laukausta tai sen aikana. Saavutettu matka mitataan lähimpään kokonaiseen metriin tämän merkin takana. Ainakin yksi tuomari on määrättävä ennen kilpailun alkua kutakin kilpailijaa kohti saavutetun matkan määrittämistä varten.

## Sääntö 165

### Ajanotto

1. Kolme ajanottomenetelmää hyväksytään virallisiksi:
  - a) käsiajanotto;
  - b) täysin automaattinen ajanotto maalikamerajärjestelmää käyttäen;
  - c) henkilökohtaisiin lähettimiin (*transpondereihin, chip'eihin, "siruihin"*) perustuva ajanotto vain seuraavien sääntöjen alaisissa kilpailussa: Sääntö 230 (kun kilpailua ei pidetä kokonaan sisällä stadionilla), sääntö 240 ja säännöt 250-252. (*eli maantie- ja maastolajit*)
2. Säännön 165.1 (a) ja (b) mukaisesti aika tulee ottaa siihen hetkeen asti, jolloin kilpailijan vartalon ("torso", ts. pää, kaula, kädet ja jalat pois luettuina) mikä tahansa osa saavuttaa maaliviivan lähtöä lähempänä olevan reunan kautta kulkevan pystysuoran tason.
3. Kaikille maaliin tulleille kilpailijoille tulee ottaa aika. Lisäksi, milloin se vain on mahdollista, tulee ottaa kierrosajat 800 m:llä ja sitä pitemmillä matkoilla sekä väliajat 1000 m:n välein 3000 m:llä ja sitä pitemmillä matkoilla.

### ***Käsiajanotto***

4. Ajanottajien tulee sijoittua maaliviivan kohdalle (jatkeelle) juoksuradan ulkopuolelle. Missä tilat vain sallivat, heidän tulisi olla vähintään 5 metrin päässä uloimmasta radasta. Ajanottajille tulisi järjestää porrastettu koroke, jotta heillä kaikilla olisi hyvä näkyvyys maaliviivalle.
5. Käsiajanottajien tulee käyttää manuaalisia digitaalinäytöllä varustettuja ajanottolaitteita. Kaikkia em. ajanottolaitteita kutsutaan IAAF:n säännöissä yksinkertaisuuden vuoksi "kelloiksi".
6. Säännössä 165.3 mainittujen kierros- ja väliaikojen ottaminen tulee hoitaa joko ennalta sovittujen varsinaisten ajanottajien toimesta kelloilla, joilla voi ottaa useampia kuin yhden ajan, tai sitten

ylimääräisten ajanottajien tai henkilökohtaisten lähettimien avulla (transponderit).

7. Ajanotto tulee aloittaa pistoolin suuliekistä tai savusta. *(tai sähköaseella valon välähdyksestä)*
8. Kolmen virallisen ajanottajan (joista yksi on ajanottajien johtaja) ja yhden tai kahden lisäajanottajan tulee ottaa voittajalle aika jokaisessa juoksussa ja ennätysyrityksissä. (Moniottelujen osalta katso sääntö 200.8(b).) Lisäajanottajien ottamia aikoja ei huomioida, paitsi jos yhden tai useamman virallisen ajanottajan kello ei toimi virheettömästi. Tällöin käännyttään lisäajanottajien puoleen ennalta määrättyssä järjestyksessä niin, että kussakin juoksussa virallinen voittoaika tulisi saaduksi kolmella kellolla.

*Kommentti: Normaalisti meillä ei ole käytettävissä sellaisia määriä käsiajanottajia kuin mihin säännössä viitataan. Ajanotto ei kuitenkaan ole Suomessa yleensä ongelma, koska käytännössä kaikissa tilastokelpoisissa kilpailuissa on käytössä maalikamera. Sähköisen ajanoton taustavarmistukseen riittää käytännössä kolmen käsiajanottajan ryhmä, jotka kaikki ottavat ajan voittajalle. Kilpailijoiden keskinäiset aikaerot voidaan sitten hakea maalikameran kuvasta, vaikka laitteisto ei olisikaan käynnistynyt oikealla tavalla laukauksesta. Laitteiston hoitajan täytyy kuitenkin olla valppaana ja käynnistää maalikameralaitteisto tarvittaessa manuaalisesti, jotta edellä mainitut aikaerot saataisiin käytettäväksi.*

9. Kunkin ajanottajan on toimittava itsenäisesti. Hänen on, näyttämättä kelloaan tai keskustelematta kenenkään muun henkilön kanssa saamastaan ajasta, merkittävä ottamansa aika viralliselle kaavakkeelle ja annettava se allekirjoituksellaan varustettuna ajanottajien johtajalle. Tämä voi vielä tarkistaa kellot varmistuakseen ilmoitetuista ajoista.
10. Kaikissa kilpailuissa, joissa käytetään käsiajanottoa, ajat tulee lukea ja kirjata seuraavasti:

- (a) Kaikissa radalla tapahtuvissa kilpailuissa käsiajat, jolleivät ole tasan kymmenesosasekuntiin päättyviä, tulee muuntaa ja kirjata seuraavaan suurempaan 0,1 sekuntiin pyöristettyinä. Tällöin esim. aika 10,11 tulee kirjata muotoon 10,2.
  - (b) Osittain tai kokonaan stadionin ulkopuolella käytävissä kilpailuissa käsiajat, jolleivät ole tasasekunteihin päättyviä, tulee muuntaa ja kirjata seuraavaksi suurempaan täyteen sekuntiin pyöristettyinä. Näin ollen esim. maratonilla aika 2.09.44,3 tulee kirjata muotoon 2.09.45.
11. Jos, edellä kuvattujen pyöristysten jälkeen, kolmesta kellosta kaksi näyttää samaa aikaa ja kolmas eri aikaa, niiden kahden kellon näyttämä aika on virallinen tulos. Jos kaikki kolme kelloa näyttävät eri aikoja, keskimäinen aika on virallinen tulos. Jos aika on saatu vain kahdella kellolla ja ne näyttävät eri aikoja, pitempi näistä ajoista on virallinen tulos.
12. Ajanottajien johtajan tulee edellä esitettyjä sääntöjä noudattaen määrittää virallinen aika kullekin kilpailijalle ja antaa sen jälkeen tulokset kilpailusihteerin kautta jakeluun.

### ***Täysin automaattinen ajanotto ja maalikamerajärjestelmä***

13. Täysin automaattista IAAF:n sääntöjen mukaista maalikameralla varustettua ajanottolaitteistoa tulisi käyttää kaikissa kilpailuissa.

### ***Järjestelmä***

14. Järjestelmän on oltava testattu ja sillä tulee olla ennen kilpailua viimeksi kuluneiden 4 vuoden sisällä myönnetty sertifikaatti (todistus toiminnan tarkkuudesta), johon sisältyvät seuraavat ominaisuudet:
- (a) Järjestelmän tulee rekisteröidä maaliintulo kameralla, joka on sijoitettu maaliviivan jatkeelle ja tuottaa yhdistelmäkuvaan ("*composite image*").

- (i) Säännön 1.1 alaisissa kilpailuissa järjestelmän täytyy pystyä tuottamaan yhdistelmäkuva, joka rakentuu vähintään 1000 osakuvasta sekuntia kohti.
- (ii) Muissa kilpailuissa järjestelmän täytyy pystyä tuottamaan yhdistelmäkuva, joka rakentuu vähintään 100 osakuvasta sekuntia kohti.

Kaikissa tapauksissa kuvan täytyy myös olla synkronoitu 0,01 sekunnin jaotuksella tasavälisesti merkityn aika-asteikon kanssa.

- (b) Järjestelmän tulee käynnistyä automaattisesti lähettäjän pistoolin laukauksesta niin, että kokonaisviive laukauksesta ajanoton käynnistymiseen on vakio ja kestoltaan tasan tai alle 0,001 sekuntia.
15. Jotta voitaisiin varmistaa, että kamera on oikein suunnattu, ja myös maalikuvan lukemisen helpottamiseksi, rataviivojen ja maaliviivan risteys (50 mm x 50 mm neliö) tulee sopivalta osaltaan maalata mustaksi. Tämä musta väriytyy tulee olla kokonaan risteysneliön rajojen sisäpuolella eikä se saa ulottua yli 20 mm:n päähän maaliviivan etureunasta eli lähestyvän juoksijan puoleisesta reunasta. Samanlaisia mustia merkkejä voidaan sijoittaa molemmille puolille maaliviivojen risteystä helpottaakseen maalikameran lukemista.
  16. Kilpailijoiden ajat ja sijoitukset tulee lukea maalikuvasta erityisellä kohdistusviivalla (kursorilla), joka on ehdottomasti kohtisuorassa aika-asteikkoa vastaan.
  17. Järjestelmän täytyy määrittää ja rekisteröidä automaattisesti kilpailijoiden ajat, ja sen täytyy pystyä tuottamaan painettu kuva, josta näkyvät kaikkien kilpailijoiden ajat. Lisäksi järjestelmän tulee tuottaa taulukkonäkymä, josta selviää jokaiselle urheilijalle aika tai muu tulos. Järjestelmän on ilmoitettava automaattisesti määritettyihin arvoihin jälkikäteen tehdyt muutokset ja manuaalisesti syötetyt arvot (kuten alkamisaika, päättymisaika) tulostetun kuvan aikajanalla sekä taulukkonäkymässä.

18. Ajanottolaitteen, joka toimii automaattisesti joko lähdössä tai maaliintulossa, mutta ei molemmissa, ei katsota tuottavan käsiaikoja eikä täysin automaattisia aikoja, ja sellaista ei tule käyttää virallisten aikojen ottamiseen.

Tällaisessa tapauksessa kuvasta luettavissa olevia aikoja ei siis missään olosuhteissa pidetä virallisina, mutta kuvaa voidaan silti käyttää pätevänä todistuskappaleena ratkaistaessa sijoituksia sekä määritettäessä kilpailijoiden välisiä aikaeroja.

*HUOM. Jos ajanottolaite ei käynnisty lähettäjän pistoolin laukauksesta, tämän seikan tulee ilmetä kuvassa olevalta aika-asteikolta automaattisesti.*

### **Toiminta**

19. Maalikameraryhmän johtaja vastaa siitä, että ajanottolaitteisto toimii moitteettomasti. Ennen kilpailujen alkua hänen tulee tavata laitteistoa hoitava tekninen henkilökunta ja perehtyä itse laitteistoon sekä tarkistaa kaikki asetukset. Ennen kunkin kilpailujakson (esim. aamupäivä- tai iltakilpailut) alkua hänen tulee yhdessä juoksujen johtajan ja lähettäjän kanssa käynnistää laitteiston nollatarkistus ("zero control test" = nollalaukaus) varmistaakseen, että laitteisto käynnistyy automaattisesti lähettäjän pistoolin laukauksesta säännössä 165.14(b) mainitun enimmäisviiveajan sisällä (tasan tai alle 0,001 sek). Hänen tulee valvoa laitteiston testaus ja varmistaa, että kamera(t) on oikein suunnattu.

20. Jos vain mahdollista, käytössä pitäisi olla vähintään kaksi maalikameraa, yksi kummallakin puolen rataa. Järjestelmien tulisi mielellään olla teknisesti toisistaan riippumattomia. Toisin sanoen niillä pitäisi olla omat virtalähteet ja niiden pitäisi rekisteröidä omilla erillisillä antureillaan lähettäjän pistoolin laukaus sekä siirtää signaali erillisillä kaapeleilla.

*HUOM. Milloin kaksi tai useampia maalikameroita on käytössä, teknisen delegaatin (tai kv. maalikameratuomarin, jos sellainen on nimitetty) tulee ennen kilpailun alkua määrätä yksi niistä viralliseksi*



*kameraksi. Muista kameroista saatuja aikoja ja sijoituksia ei tule ottaa huomioon, jollei ole syytä epäillä virallisen kameran tarkkuutta tai jollei ole tarvetta katsoa useampia kuvia kilpailijoiden maaliintulojärjestyksen varmistamiseksi (esim. jonkun juoksijan tai juoksijoiden jäädessä kokonaan tai osittain muiden taakse virallisessa kuvassa).*

21. Maalikameraryhmän johtaja määrää yhdessä avustajiensa kanssa kilpailijoiden sijoitukset ja ajat. Hänen tulee huolehtia siitä, että tulokset siirretään kilpailun tulospalvelujärjestelmään virheettömästi ja toimitetaan kilpailusihteerille.

*Kommentti: Suuremmissa kilpailuissa on usein käytössä järjestelmä, jonka avulla maalikamerakuva voidaan miltei reaaliaikaisesti toimittaa videonäytölle tai verkkosivuille.*

*Yleinen käytäntö on myös näyttää maalikamerakuvaa urheilijalle tai hänen edustajalleen, mikäli he epäilevät tulosten oikeellisuutta. Näin voidaan monesti välttää tarpeettomat protestit ja niihin kuuluva ylimääräinen aika. Maalikamerahuone on usein varsin kiireinen paikka ja työ vaatii tarkkuutta sekä keskittymistä. Mahdollinen maalikamerakuvien katselu on siten ajoitettava juoksujen kannalta rauhalliseen ajankohtaan. Isommissa kisoissa on joskus käytäntönä, että maalikamaran kuvan katsomiseen on haettava erillinen lupa TICn kautta.*

22. Täysin automaattisesti otettuja sähköaikoja tulee pitää virallisina, jollei toiminnasta vastuussa oleva järjestelmän käyttäjä jostain syystä tule sellaiseen johtopäätökseen, että ne ilmeisesti eivät ole tarkkoja. Tällaisessa tapauksessa kilpailun virallisiksi tuloksiksi otetaan varmistusajanottajien ottamat käsiajat, joita mikäli mahdollista tarkennetaan vielä sillä informaatiolla, jota maalikameran kuva antaa kilpailijoiden keskinäisistä aikaeroista. Jos on pienikään mahdollisuus siihen, että ajanottolaitteisto voisi pettää, tulee kilpailuun nimittää myös käsiajanottajat.

*Kommentti: Sääntökohdan viimeinen virke on muotoiltu hieman oudosti, koska aina on olemassa se mahdollisuus, että laitteisto jossain vaiheessa pettää. Realistista on se, että tärkeisiin kilpailuihin järjestetään käsiaikavarmistus. Minimissään ryhmän vahvuuden tulisi olla kolme henkilöä, jotka kaikki ottavat ajan voittajalle. Muiden kilpailijoiden ajat päätettäisiin sitten maalikameran kuvassa näkyvistä aikaeroista. Kuvahan yleensä saadaan käynnistämällä laitteiston kello manuaalisesti, kun huomattiin, ettei se käynnistynyt laukauksesta.*

*Suomen Urheiluliiton kilpailuvaliokunta on linjannut, että Suomessa käsiaikavarmistus tulee kv. arvokilpailujen lisäksi olla ainakin SM-kilpailuissa, Eliitti- ja Tähtikisoissa sekä mahdollisimman usein moniottelukilpailuissa.*

23. Ajat tulee lukea ja kirjata maalikameran kuvasta seuraavasti:

- (a) Kaikilla ratamatkoilla aina 10 000 metriin asti, jos luettu aika ei osu täsmälleen tietylle sadasosasekunnille, se luetaan ja kirjataan lähinnä suurempaan 0,01 sekuntiin. Esimerkiksi 26.17,533 kirjataan muodossa 26.17,54.
- (b) Kaikilla ratamatkoilla, joiden pituus on yli 10 000 metriä, kaikki luetut ajat, joiden toinen ja kolmas desimaali eivät ole nolliä, tulee pyöristää ja kirjata lähinnä suurempaan 0,1 sekuntiin. Esim. aika 59.26,322 kirjataan muodossa 59.26,4.
- (c) Kaikissa osittain tai kokonaan stadionin ulkopuolella suoritettavissa kilpailuissa kaikki luetut ajat, joiden kaikki kolme desimaalia eivät ole nolliä, pyöristetään lähinnä suurempaan kokonaiseen sekuntiin. Esim. aika 2.09.44,322 kirjataan muodossa 2.09.45.

### **Henkilökohtaiset lähettimet**

24. Henkilökohtaisiin lähettimiin (transpondereihin) perustuvan ja IAAF:n sääntöjen mukaisen ajanottojärjestelmän käyttö säännön 230 (kun kilpailua ei pidetä kokonaan sisällä stadionilla), sääntöjen 240, 250, 251 ja 252 alaisissa kilpailuissa on sallittua edellyttäen, että:

- (a) mitkään lähdössä, matkan varrella tai maalissa olevat järjestelmään kuuluvat laitteet tai rakenteet eivät muodosta merkittävää häiriötä tai esteitä kilpailijoiden etenemiselle;
- (b) kilpailijan kannettavan lähettimen ja sen kuoren paino ei ole merkittävä;
- (c) järjestelmä käynnistyy lähettäjän pistoolin laukauksesta tai on synkronoitu lähetyssignaaliin;
- (d) järjestelmä ei edellytä kilpailijalta itseltään mitään toimenpiteitä kilpailun aikana, maaliintulon yhteydessä tai missään tulosten tuottamisen vaiheessa;
- (e) kaikki luetut ajat, jotka eivät pääty nollaan, tulee pyöristää ja kirjata lähinnä pitempään kokonaiseen sekuntiin. Esim. aika 2.09.44,3 kirjataan muodossa 2.09.45.

*HUOM. Kilpailijan virallinen aika on se aika, joka oli kulunut lähtölaukauksesta (tai synkronoidusta lähtömerkistä) siihen hetkeen, jolloin kilpailija saavutti maaliviivan. Jos kilpailija pääsee ylittämään lähtöviivan vasta jonkun aikaa lähtölaukauksen jälkeen, hänelle voidaan erikseen ilmoittaa hänen lähtö- ja maaliviivan välinen aikansa, mutta sitä ei merkitä hänen viralliseksi tuloksekseen.*

- (f) vaikka järjestelmän antamat sijoitukset ja loppuajat voidaan katsoa virallisiksi, sääntöjä 164.2 ja 165.2 on sovellettava tarvittaessa oikeiden sijoitusten varmistamiseksi.

*HUOM. Suositellaan, että kilpailussa olisi myös maalitytomarit ja maaliintulon videointi varmistamassa sijoitusten oikeellisuutta ja urheilijoiden tunnistamista.*

*Kommentti: Lähettimiin perustuvaa järjestelmää käytettäessä on tärkeää huolehtia myös tarpeellisten varmistusmenetelmien olemassaolosta, varsinkin liittyen sääntöön 165.24(f).*

*Kun ajanottolaitteen lähetin on kiinnitetty jalkineeseen, saattaa tasaisissa maaliintulotilanteissa joskus käydä niin, että lähettimet ylittävät maaliviivan eri järjestyksessä kuin kilpailijoiden vartalot. Tämän*

*takia on erittäin suositeltavaa, että käytetään malikameratuomareita oikean maaliintulojärjestyksen määrittämässä.*

25. Transponder-ajanoton johtaja on vastuussa järjestelmän toiminnasta. Ennen kilpailun alkua hänen tulee tavata asianomainen tekninen henkilöstö, perehtyä laitteistoon ja tarkistaa kaikki asetukset. Hänen tulee valvoa laitteiston testaus ja varmistaa, että transponderin kuljettaminen maalilinjan yli rekisteröi kilpailijalle lopputuloksen. Hänen tulee yhdessä lajin johtajan kanssa varmistaa, että säännön 165.24(f) huomioimiseen ollaan myös varauduttu.

## Sääntö 166

### **Eräjaot, arvonnat ja jatkoonpääsy ratalajeissa**

#### ***Alku- ja välierät***

1. Alkuerät ja tarvittaessa välierät tulee aina järjestää, jos lajin osanottajien lukumäärä on liian suuri, jotta kilpailu voitaisiin asianmukaisesti suorittaa suoraan loppukilpailuna. Jos tällaisia karsintavaiheita joudutaan järjestämään, kaikkien kilpailijoiden on osallistuttava niihin ja menestyttävä niissä säädetyllä tavalla päästäkseen jatsoon. Kilpailua hallinnoiva liitto tai järjestö voi yhdessä tai useammassa lajissa antaa luvan suorittaa esikarsintoja (ennen alkueriä) joko samassa tai aikaisemmin järjestetyissä kilpailuissa määritelläkseen osan tai kaikki urheilijat, joilla on oikeus osallistua kilpailuun määritetyssä kilpailun vaiheessa. Tällainen menettely ja muut mahdolliset tavat (esim. saavuttanut tulosrajan määriteltynä ajankohtana, sijoittunut tietyissä kilpailuissa tai rankingin perusteella), jolla oikeutetaan urheilijan pääsemään tietylle kierrokselle (esim. välierä tai finaali), tulee määritellä kyseisen kilpailun ohjeissa. *Huom. Katso myös sääntö 146.4.(c).*
2. Ratalajeissa alku- ja välierien eräjaot ja arvonnat järjestetään kilpailuun nimetyn teknisen delegaatin johdolla seuraavasti. Jos

kilpailuun ei ole nimetty delegaattia, järjestäjät hoitavat edellä mainitut tehtävät itse.

- (a) Kunkin kilpailun ohjeissa pitäisi olla taulukot, joista selviää tarvittavien erävaiheiden määrä, erien määrä kullakin kierroksella ja jatkuonpääsyn periaatteet (ellei ole painavia syitä toimia toisella tavalla). Toisin sanoen määräytyminen siitä, kuinka moni urheilija erästään pääsee jatkuon sijoituksen ja kuinka moni ajan perusteella. Sama informaatio pitää olla merkitty myös mahdollisista esikarsinnoista.

Taulukot, joita voidaan käyttää, ellei järjestäjä ole ilmoittanut muita määräyksiä tai ohjeita, on julkaistu IAAF:n verkkosivuilla.

- (b) Saman maan tai saman joukkueen edustajat, samoin kuin myös kilpailun ennakkosuositukset, tulee kilpailun kaikilla karsintakierroksilla (ts. alku- ja välierissä) sijoittaa eri eriin aina, kun se vain on mahdollista. Kun tätä sääntöä sovelletaan (ensimmäisten) alkuerien jälkeen, urheilijoiden siirtoja erien välillä tulee tehdä pääsääntöisesti niiden urheilijoiden kesken, jotka ovat rankingissa sijoittuneet samaan "rataryhmään" säännön 166.4(b) mukaisesti.
- (c) Kun eräjakoja tehdään, on suositeltavaa, että kaikkien kilpailijoiden kohdalla otettaisiin huomioon niin paljon tietoa heidän tasostaan ja viimeaikaisista suorituksistaan kuin mahdollista ja että erät jaettaisiin siten, että normaalitapauksessa parhaat urheilijat pääsevät loppukilpailuun.

*Kommentti: Kuten myöhemmin tässä säännössä selvitetään, kilpailijoiden sijoittuminen eriinsä perustuu käytössä oleviin ranking-listoihin, jolloin huonolla onnella useampia saman maan tai seuran juoksijoita, tai kilpailun suosikkeja, voi hyvinkin osua samaan erään. Siirtämiset joudutaan sitten tekemään käsityönä "pienimmän haitan" periaatetta noudattaen. Tämä tarkoittaa sitä, että siirtoja tulisi tehdä, mikäli mahdollista, heikoimmin rankeerattujen juoksijoiden kesken, eikä milloinkaan niin, että vaihdettaisiin keskenään kaksi juoksijaa, jotka*

kuuluvat eri tason rata-arvontaryhmiin. Vaihdot tulisi yrittää tehdä rankingissa mahdollisimman lähellä toisiaan olevien juoksijoiden kesken. Tavoitteena on, että erien keskinäiset voimasuhteet muuttuisivat siirtojen johdosta mahdollisimman vähän.

Alkuerä- ja välieräkierrosten pitäisi määrittää parhaalla mahdollisella tavalla urheilijat, jotka pääsevät jatkokierroksille ja finaaliin. Mikäli vain mahdollista on vältettävä parhaiden urheilijoiden sijoittuminen samoihin eriin (yleisesti huomioidaan tulosrajojen tekoaikana tehdyt tulokset, mutta myös uralla viime aikoina tehdyt erityisen kovat tulokset), samalla tavalla kuin saman joukkueen jäsentenkin kohdalla.

Ainakin suuremmissa kilpailuissa rankingin määräytyminen perustuu etukäteen määritettynä aikana tehtyihin tilastokelpoisiin tuloksiin (huomioiden tuulilukemat). Tulosten tekoaika on määritetty yleensä kilpailun teknisissä ohjeissa tai erikseen julkaistavassa materiaalisissa kilpailun tulosrajoista. Mikäli tällaisia etukäteen tehtyjä määrityksiä ei ole, niin tekninen delegaatti tai kilpailun järjestäjät päättävät jatkoonpääsytavoista. Suomessa tuomarineuvostolla on rooli määrittää jatkoonpääsytavat.

Harjoituksissa tai testeissä tehtyjä tuloksia ei tule huomioida, eikä myöskään oletuksia urheilijan mahdollisesta tasosta kyseisellä matkalla.

Määritelmä kilpailun ennakkosuosikkien huomioimisesta saattaa muuttaa normaalia kaavamaisista eräjakojen tekoprosessia. Esimerkiksi urheilijalla, joka normaalisuorituksilla olisi sijoittunut rankingissa selkeästi kärkipäähän, saattaa olla heikko tulos tai ei ollenkaan tulosta ennalta määritettynä tulosraja-aikana (syy voi olla loukkaantuminen, sairaus, kilpailemattomuus tai sisähallin tapauksessa tulos vain ulkoradoilta). Eräjakoja määritettäessä urheilija sijoittuisi täten alemmas rankingissa, mutta tekninen delegaatti voi käyttää harkintaa sijoituksen osalta. Samoin jatkoerissä on huomioitava tämä periaate, jos etukäteen suosikkeina pidetyt urheilijat joutuisivat edellisen kierroksen tulosten perusteella samaan erään. Tällöin on katsottava myös, etteivät saman joukkueen jäsenet tulisi samoihin eriin.

Mahdolliset urheilijoiden siirrot olisi tehtävä aina erien määrittämisen jälkeen, mutta ennen rata-arvontoja.

*Näiden ohjeiden mukaisesti urheilijoiden siirrot tulisi tehdä seuraavasti:*

*(a) ensimmäisellä kierroksella niiden urheilijoiden kesken, joilla on samansuuruinen ranking-sijoitus perustuen ennalta määrättyyn ajanjaksoon, jolloin tulosrajoja voi tehdä.*

*(b) jatkokierroksilla niiden urheilijoiden kesken, joilla on samantasoinen ranking säännön 166.4.(b) perusteella.*

*Mikäli kilpailussa on päätetty käyttää normaalia vähempi määrä karsintakierroksia, on näiden ohjeiden mukaan eteneminen entistäkin tärkeämpää, jolloin saadaan sekä tasapuolinen että urheilullisesti kiinnostava lopputulos.*

*Alemman tason kilpailuissa tekninen delegaatti tai järjestäjät voivat harkita muitakin tapoja samanlaisen lopputuloksen saavuttamiseksi.*

### **Rankeeraus ja erien kokoonpanot**

3.

(a) Ensimmäiselle suorituskierrokselle (alkueriin) kilpailijat sijoitetaan eriinsä käyttäen siksak-jaottelua, jonka pohjana on ranking-lista, joka on laadittu kilpailijoiden aiempien, ennalta sovitun ajanjakson sisällä saavuttamien tulosten mukaan.

(b) Ensimmäisen suorituskierroksen jälkeen kilpailijat tulee jakaa seuraavien kierrosten eriinsä alla kuvattua menettelyä noudattaen:

(i) Juoksumatkoilla 100 m:stä 400 m:iin ja viesteissä 4x400 m:iin asti jaottelun tulee perustua aina edellisen kierroksen sijoitukseen ja aikoihin. Tätä tarkoitusta varten kilpailijat tulee asettaa ranking-järjestykseen seuraavasti:

- nopein erävoittaja
- toiseksi nopein erävoittaja
- kolmanneksi nopein erävoittaja, jne.
- nopein toiseksi sijoittunut
- toiseksi nopein toiseksi sijoittunut
- kolmanneksi nopein toiseksi sijoittunut, jne.

(ja listan päätteeksi:)

- nopein ajalla jatkoon päässyt
  - toiseksi nopein ajalla jatkoon päässyt
  - kolmanneksi nopein ajalla jatkoon päässyt, jne.
- (ii) Muilla juoksumatkoilla tulee eräjakojen laatimiseen edelleen käyttää juoksijoista alun perin laadittua (ensimmäistä) ranking-listaa, jota on tarkistettu vain siltä osin, mitä juoksijat ovat parantaneet tuloksiaan edellisillä kierroksilla.
- (c) Sen jälkeen kilpailijat sijoitetaan eri eriin siksak-jaottelua käyttäen. Esim. kolmeen erään jakaminen tapahtuisi seuraavasti:

A:	1	6	7	12	13	18	19	24
B:	2	5	8	11	14	17	20	23
C:	3	4	9	10	15	16	21	22

- (d) Erien A, B ja C juoksujärjestys tulee aina ratkaista arpomalla ja vasta sen jälkeen, kun niiden lopulliset kokoonpanot ovat selvinneet.

*Kommentti: Mikäli halutaan vähentää erien määrää ensimmäisellä kierroksella, on sallittua ja normaalia käyttää mahdollisia ylimääräisiä ratoja (yhdeksäs rata) aina 400 m asti ja sijoittaa enemmän kuin yksi urheilija radalleen 800 m matkalla.*

*Sattumanvarainen arvonta, missä järjestyksessä erät juostaan, perustuu tasapuolisuuteen. Keski- ja pitkillä matkoilla jälkimmäisissä erissä juoksevat urheilijat tietävät edellisten erien tulokset ja voivat niistä päätellä tarvittavan ajan jolla pääsee jatkoon. Myös lyhemmillä matkoilla olosuhteet voivat vaihtua erien välillä (sadekuuro tai tuulen suunnan muutos). Oikeudenmukaisuus toteutuu parhaiten, kun erien järjestyksen määrää arpa.*



## **Rata-arvonnat**

4. Juoksumatkoilla 100 m:stä 800 m:iin ja viesteissä 4x400 m:iin asti, kun kilpailu käydään useampana kierroksena, radat arvotaan seuraavasti:

- (a) Ensimmäisellä kierroksella (alkuerissä) ja sääntökohdassa 166.1 mainituissa esikarsinnoissa kaikkien kilpailijoiden radat arvotaan yhtäläisesti;
- (b) Seuraavilla kierroksilla kilpailijat asetetaan ranking-järjestykseen edellisen kierroksen perusteella säännössä 166.3(b)(i) tai, 800 m:n kyseessä ollen, säännössä 166.3(b)(ii) kuvattua menettelyä noudattaen.

Tämän jälkeen suoritetaan kolme arvontaa:

- (i) Yksi arvonta, koskien ratoja 3, 4, 5 ja 6, kyseisen erän neljälle ylimmäksi rankeeratulle urheilijalle tai joukkueelle;
- (ii) Toinen arvonta, koskien ratoja 7 ja 8, kyseisen erän viidenneksi ja kuudenneksi rankeeratulle urheilijalle tai joukkueelle; ja
- (iii) Kolmas arvonta, koskien ratoja 1 ja 2, kyseisen erän kahdelle alimmaksi rankeeratulle urheilijalle tai joukkueelle.

*HUOM 1: Kun ratoja on vähemmän kuin 8, yllä kuvattua menetelmää tulee käyttää asianmukaisesti muunnettuna. (Kommentti: Koska suoraa ohjetta ei säännöissä ole, tekninen delegaatti, ylituomari tai kilpailun johtaja voi päättää millaisiin arvontaryhmiin radat jaetaan.)*

*HUOM 2: Säännön 1.1 kohtien (d)...(j) alaisissa kilpailuissa 800 m voidaan juosta niin, että samalta radalta lähtee yksi tai kaksi kilpailijaa. Myös ryhmälähtöä kaarevalta lähtöviivalta voidaan käyttää. Säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c) ja (f) alaisissa kilpailuissa edellä mainittu menettely, ts. kaksi lähtijää samalta radalta, tulisi sallia vain lajin ensimmäisellä suorituskierroksella (alkuerissä). Myöhemmillä kierroksilla menettelyyn tulisi turvautua vain silloin, kun tasakilpailuista tai juoksujen johtajan tai tuomarineuvoston mukaan hyväksymistä lisäjuoksijoista johtuen jatkokierroksella on enemmän juoksijoita kuin on ennakoitu.*

*HUOM 3: Missä tahansa 800 metrin juoksussa, myös loppukilpailu mukaan lukien, jossa syystä tai toisesta on enemmän juoksijoita kuin ratoja, tekninen delegaatti (tai juoksujen johtaja) määrää mille radoille arvotaan kaksi lähtijää.*

*HUOM 4: Kun ratoja on enemmän kuin juoksijoita, sisin rata tai sisimmät radat jätetään tyhjiksi.*

*Kommentti: Liittyen huomautukseen 3, ei ole tarkkaa määritystä siitä miten teknisen delegaatin pitäisi radat määrittää, koska tilanne voi joka kerralla olla hyvin erilainen. Omilla radoilla juostaan kuitenkin vain yksi kaarre ja ratamäärittäminen ei ole niin merkittävä kuin lyhemmillä matkoilla. Yleisesti teknisten delegaattien tulee määrittää ratkaisu, josta on urheilijoille ja juoksulle mahdollisimman vähän haittaa. Yleensä kaksi juoksijaa sijoitetaan ulommille radoille, jolloin heidän ei tarvitse juosta yhdessä tiukempaa sisärataa.*

5. IAAF:n säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c) ja (f) alaisissa kilpailuissa yli 800 m:n pituisilla matkoilla, yli 4x400 m:n pituisissa viesteissä sekä missä tahansa kilpailussa, joka voidaan juosta suoraan loppukilpailuna, kaikki radat tai lähtöpaikat tulee ratkaista yhtäläisellä arvonnalla.
6. Sarjamuotoisissa kilpailuissa, joissa ei käytetä alkueriä ja loppukilpailuja, tulee määrittellä kilpailukohtaiset säännöt sisältäen eräjakojen ja arvontojen toteuttamistapa sekä kuvaus siitä, miten lopputulokset määräytyvät juostujen erien perusteella.
7. Kilpailija ei saa juosta missään muussa erässä kuin siinä, jonka kohdalla hänen nimensä esiintyy, paitsi jos on syntynyt tilanne, jossa teknisen delegaatin tai juoksujen refereen mielestä muutos on aiheellinen ja oikeutettu.

*Kommentti: Keskeinen syy kiellolle on se, että jos juoksija siirtyy toiseen erään (josta sattui löytymään vapaa rata), erien keskinäiset voimasuhteet muuttuvat. Erä, josta hän lähti pois, helpottuu jatkoontäpäysyn kannalta, ja erä, johon hän siirtyi, tulee kovemmaksi.*

*Yleensä juoksujen referee voi antaa luvan siirtymiseen vain, jos urheilijan myöhästyminen omasta erästään on johtunut jostain järjestäjien virheestä.*

### **Jatkoonpääsy**

8. Kaikissa karsintakierrosten vaiheissa, vähintään ensimmäisen ja toisen erässään tulee päästä jatkoon, ja on suositeltavaa, että aina kun se vain on mahdollista, vähintään kolme parasta pääsisi jatkoon. Lukuun ottamatta säännössä 167 käsiteltyä tapausta (tasakilpailut) kilpailijoiden jatkoonpääsy tapahtuu säännön 166.2, ao. kilpailun teknisten määräysten tai teknisten delegaattien päätöksen mukaisesti sijoituksen tai ajan perusteella. Silloin kun jatkoonpääsy tapahtuu ajan perusteella, kaikki vertailtavat ajat tulee olla otettu samaa ajanottomenetelmää käyttäen.

*Kommentti: Kun kilpailun ohjeisiin on liitetty taulukko jatkoonpääsystä, on tavallista, että sääntöä 166.8. noudatetaan. Mikäli taulukkoa ei ole etukäteen määritetty tulee teknisen delegaatin tai järjestäjien noudattaa samoja periaatteita taulukkoa muodostaessaan.*

*Voi käydä kuitenkin niin, että sääntö 167 aiheuttaa muutoksia jatkoonpääsyprosessiin, etenkin jos tasatilanne koskee viimeistä sijoituksella jatkoon pääsevää urheilijaa. Tällaisissa tapauksissa on yleensä välttämätöntä vähentää vastaavasti ajalla jatkoon pääsevien määrää. Mikäli käytettävissä on ylimääräisiä ratoja, kyse on 800m tai jopa pidemmästä juoksumatkasta, tekninen delegaatti voi päästää jatkoon myös ylimääräisen urheilijan.*

*Koska säännön 166.8. mukaisesti vain yhtä ajanottomenetelmää voidaan käyttää jatkoonpääsyn määrittämiseksi, on tärkeää järjestää varmistusajanotto alkueriin siltä varalta, että pääjärjestelmä pettää. Mikäli kuitenkin käy niin, että käytettävissä olevat ajat ovat eri menetelmillä otettuja, tulee teknisen delegaatin yhdessä juoksujen johtajan kanssa päättää kyseisen kilpailun luonne huomioiden paras mahdollinen tapa jatkoonpääsyksi. Mikäli ylimääräisiä ratoja on käytettävissä, niitä on syytä näissä tapauksissa hyödyntää.*

### ***Yhden päivän kilpailut***

9. Säännön 1.1.(e), (i) ja (j) mukaisissa kilpailuissa urheilijoiden ranking ja ratamääritykset voidaan muodostaa kilpailuun soveltuvien sääntöjen mukaan tai muulla järjestäjien määrittämällä tavalla. Kuitenkin niin, että urheilijoita ja heidän edustajiaan informoidaan etukäteen.

*Kommentti: yhden päivän kilpailuissa saattaa olla järjestetty vain yksi finaalikierros, joka muodostuu useammasta erästä. Erät tulee määrittää joko kilpailun ohjeiden mukaisesti tai perustuen mahdollisen sarjakilpailun tuloksiin joihin kyseinen kilpailu kuuluu. Mikäli etukäteismääritystä ei ole tehty niin tavallisesti järjestäjä tai nimitetty tekninen delegaatti tekee eräjaot.*

*Kilpailutapahtumassa voi olla erikseen esilajeja, joita ei huomioida kokonaistuloksia määritettäessä tai sitten on sarja eriä, joiden yhdistetyt tulokset määräävät lopputuloksen. On tärkeää, että urheilijoilla on varmasti etukäteen tiedossa, miten lopputulokset määräytyvät, koska tällä voi olla vaikutusta esimerkiksi palkintoihin.*

### ***Vähimmäisajat erien välillä***

10. Aina kun se vain on mahdollista, tulee edellisen kierroksen viimeisen erän ja seuraavan kierroksen ensimmäisen erän (tai loppukilpailun) väliin jättää vähintään seuraavan pituiset lepoajat:

- |                                    |                    |
|------------------------------------|--------------------|
| - 200 m:iin asti:                  | 45 min             |
| - yli 200 m, aina 1000 m:iin asti: | 90 min             |
| - yli 1000 m:                      | Ei samana päivänä. |

### Sääntö 167

#### **Tasakilpailut juoksu- ja kävelylajeissa**

1. Jos maalityömarit ja maalikameratuomarit eivät pysty löytämään jonkin (*minkä tahansa*) sijoituksen kohdalla kilpailijoiden kesken

eroa minkä tahansa säännöistä 164.2, 165.18, 165.21 tai 165.24 perusteella, tasakilpailu näiden kilpailijoiden kesken jää voimaan.

### ***Tasakilpailu ranking -sijoituksista (sääntö 166.3(b))***

2. Määritettäessä onko kilpailijoiden kesken tullut tasakilpailu säännön 166.3(b) mukaisesta ranking-sijoituksesta, maalikameraryhmän johtajan tulee lukea kilpailijoiden ajat 0,001 sekunnin tarkkuudella. Jos siitä ilmenee, että kyseessä on ranking-sijoitusta koskeva tasatilanne, se ratkaistaan arpomalla.

### ***Tasakilpailu viimeisestä sijoitukseen perustuvasta jatkoonpääsypaikasta***

3. Mikäli säännön 167.1 mukaan on kyseessä tasatilanne viimeisestä sijoitukseen perustuvasta jatkoonpääsypaikasta, pyritään tasatilanteessa olevat urheilijat ottamaan jatsoon, mikäli ratoja tai muita lähtöpaikkoja on vapaana (esim 800m kaksi urheilija samalle radalle). Mikäli näin ei ole käytännöllistä toimia, ratkaistaan jatkoonpääsijä arvalla.
4. Kun pääsy seuraavalle kierrokselle perustuu sijoitukseen ja aikaan (esim. kunkin erän kolme parhaiten sijoittunutta ja näiden lisäksi neljä parasta ajalla) ja viimeisestä sijoituksella jatsoon pääsystä on juoksijoiden kesken tasatilanne, heidät molemmat (kaikki) päästetään jatsoon, jolloin ajalla jatsoon pääsevien lukumäärää pienennetään vastaavasti.

### ***Tasatilanne ajalla jatkoonpääsystä***

5. Mikäli on tasatilanne viimeisestä ajan perusteella olevasta jatkoonpääsypaikasta, maalikameraryhmän johtajan tulee lukea ajat 0,001s tarkkuudella. Mikäli senkin jälkeen on tasatilanne, pyritään tasatilanteessa olevat urheilijat ottamaan jatsoon, mikäli ratoja tai muita lähtöpaikkoja on vapaana (esim 800 m kaksi urheilijaa samalle radalle). Mikäli näin ei ole käytännöllistä toimia, ratkaistaan jatkoonpääsijä arvalla.

## Sääntö 168

### Aitajuoksut

1. Aitajuoksujen vakiomatkat ovat seuraavat:

Miehet, M19 ja M17: 110 m ja 400 m

Naiset, N 19 ja N17: 100 m ja 400 m

Kullakin radalla on oltava kymmenen (10) aita asetettuina seuraavien taulukoiden mukaisesti:

#### ***Miehet, M19 ja M17***

Matka	Lähdöstä 1. aidalle	Aitojen väli	Viim. aidalta maaliin
110 m	13,72 m	9,14 m	14,02 m
400 m	45 m	35 m	40 m

#### ***Naiset, N 19 ja N17***

Matka	Lähdöstä 1. aidalle	Aitojen väli	Viim. aidalta maaliin
100 m	13 m	8,5 m	10,5 m
400 m	45 m	35 m	40 m

Jokainen aita on asetettava radalle siten, että sen jalusta on juoksijan tulosuunnan puolella. Aita tulee asettaa niin, että yläriman lähestyvän juoksijan puoleisen reunan kautta kulkeva taso yhtyy radassa olevan merkin niin ikään lähestyvän juoksijan puoleiseen reunaan.

2. Aitojen tulee olla valmistettu metallista tai muusta sopivasta materiaalista, yläriman puolestaan puusta tai muusta sopivasta ei metallisesta materiaalista. Aita muodostuu kahdesta jalasta ja kahdesta pystysauvasta, jotka tukevat suorakulmaista kehikkoa, joka on vahvistettu yhdellä tai useammalla poikkirimalla. Pystysauvat on

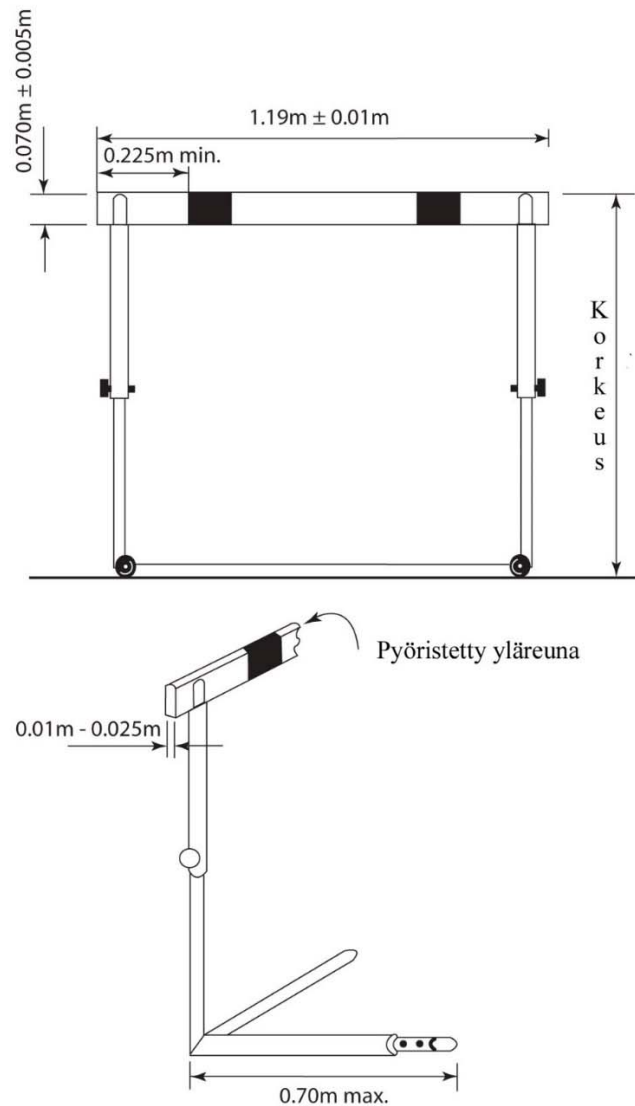
kiinnitetty aivan jalustan toiseen päähän. Aidan pitää olla rakenteeltaan sellainen, että sen kaatamiseen tarvitaan vähintään 3,6 kilon suuruinen voima, joka on kohdistettu vaakasuorassa suunnassa aidan yläriman yläreunaan aidan keskellä. Aidan korkeus voi olla säädettävissä eri aitajuoksulajeja varten. Vastapainojen on oltava säädettävissä niin, että aidan kussakin korkeusasemassa tarvitaan vähintään 3,6 kilon, mutta kuitenkin enintään 4 kilon voima aidan kaatamiseen.

Aidan yläriman taipuma (sisältäen pystysauvojen mahdollisen taipuman), kun sen keskelle kohdistetaan 10 kilon vaakasuora voima, saa olla enintään 35 mm.

3. *Mitat.* Aitojen vakiokorkeudet ovat:

	Miehet	M19	M17
110 m	1,067 m	0,991 m	0,914 m
400 m	0,914 m	0,914 m	0,838 m

	Naiset	N19	N17
100 m	0,838 m	0,838 m	0,762 m
400 m	0,762 m	0,762 m	0,762 m



**Kuvassa: Aidan rakenne ja päämitat**

*HUOM. M19 voivat käyttää myös 1,000 m:n aitakorkeutta, joka esiintyy valmistusstandardina monissa maissa.*

Valmistusteknisistä syistä johtuen aitojen vakikorkeuksiin (myös 1,000 m:n aitoihin) sallitaan 3 mm:n vaihtelut alle tai yli säännön ilmoittaman korkeuden. Aidan leveyden tulee olla vähintään 1,18 m ja enintään 1,20 m. Jalustan pituus saa olla enintään 0,70 m. Aidan kokonaispainon tulee olla vähintään 10 kg.

4. Yläriman korkeuden tulee olla  $70 \text{ mm} \pm 5 \text{ mm}$  ja sen paksuuden tulisi olla välillä 10 mm - 25 mm. Rimän yläreunan tulisi olla pyöristetty. Rimän tulee olla lujasti kiinnitetty päistään.



5. Yläriman tulisi olla maalattu vuorotellen mustilla ja valkoisilla poikkiraidoilla tai muita toisistaan (ja myös ympäristöstä) selvästi erottuvia värejä käyttäen niin, että molemmissa päissä on valkoiset (vaaleammat) raidat, joiden leveys on vähintään 0,225 m. Väriytyksen tulee olla sellainen, että se on kaikkien urheilijoiden nähtävissä.
6. Kaikki aitajuoksukilpailut juostaan ja aidat ylitetään omia ratoja käyttäen, ja jokaisen juoksijan on pysyttävä koko matkan omalla radallaan, paitsi mitä säännössä 163.4 on sanottu. Urheilija tulee hylätä, mikäli hän kaataa aidan tarkoituksella tai vahingossa tai oleellisesti siirtää aita toiselta radalta, poisluettuna tilanne, jossa urheilijaa on häiritty tai sääntöä 168.7(a) ei ole rikottu.

*Kommentti: Vaatimus hypätä aitojen yli ei tarkoita suoraan sitä, että jokainen aita pitää ylittää omalla radalla - kuitenkin niin, että sääntöjä 163.3. ja 163.4. noudatetaan. Mikäli urheilija kaataa tai siirtää viereisellä radalla olevan aidan ja näin häiritsee kanssakilpailijan suoritusta, hänet tulee hylätä. Häiritylle urheilijalle voidaan tilanteesta riippuen antaa esim. mahdollisuus uusintajuoksuun.*

*Näitä tilanteita, jolloin viereisen radan aita kaadetaan, tulee tulkita kuitenkin loogisesti. Mikäli viereisen radan urheilija on jo ylittänyt aidan, jonka toisen radan urheilija kaataa, ei tämä välttämättä ole hylkäyksen peruste, ellei jotain muuta sääntöä ole rikottu. Sääntö on siis kirjoitettu niitä tilanteita varten, jolloin virhe haittaa kanssakilpailijan suoritusta.*

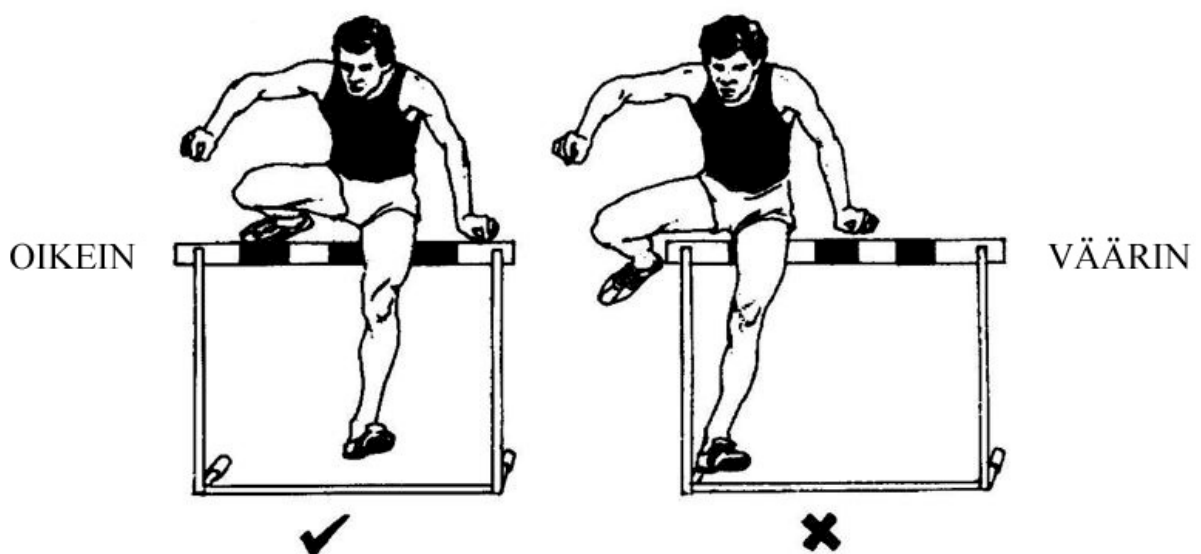
*Tuomareiden ja valvojen on oltava tarkkana ylittävätkö kaikki urheilijat aidat oikein omalla radallaan. On myös yleistä, että urheilijoiden kädet ovat leveällä ja aina välillä myös naapuriradan puolella. Nämä tilanteet havaitaan parhaiten juoksijoiden edestä katsoen tai videokuvaten (Sääntö 163.2).*

7. Kilpailijan on ylitettävä jokainen radallaan oleva aita. Tämän säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa kilpailijan suorituksen hylkäämisen.

Tämän lisäksi kilpailijan suoritus hylätään, jos

- (a) hänen jalkateränsä tai muu osa hänen alaraajastaan on ylityshetkellä aidan yläreunan kautta kulkevan vaakatason alapuolella (kummalla puolen aitaa tahansa); tai
- (b) hän juoksujen johtajan mielestä kaataa aidan tahallaan.

*HUOM. Urheilija voi ylittää aidan miten tahansa kunhan hän ei riko muuten tätä sääntökohtaa, aitaa ei siirretä tai aitaa ei lasketa alaspäin, mukaan lukien aidan kallistaminen mihin tahansa suuntaan.*



**Kuvassa: Oikea ja väärä aidan ylitys**

*Kommentti: Sääntö 168.7(a) koskee aidan ylityksessä sekä urheilijan etummaista, että takimmaista jalkaa. Aidan kaataminen ei sinällään aiheuta hylkäämistä. Monesti urheilija kaataa aidan siirtäessään takimmaista jalkaansa aidan yli. Sen sijaan aidan tahallinen kaataminen, esimerkiksi kun urheilija tulee liian lähelle aitaa, katsotaan sääntörikkeeksi. Juoksujen johtajan tulee olla hylkäystapauksissa varma, että aidan kaataminen on ollut tahallista. Ilmeisimpiä ovat tapaukset, joissa urheilija kaataa aidan kädellään. Hankalampia tulkita ovat tapaukset, joissa urheilija ei nosta etummaista jalkaansa tarpeeksi korkealle aidan ylityksessä ja kaataa aidan.*

*Huomautuksessa tarkoitetaan lähinnä alemman tason kilpailuja vaikkakin sääntö on sama kaikille. Sääntö sallii urheilijan ylittävän aidan*

*esimerkiksi niin, että laskee kädet aidan päälle ja ylittää aidan ”kiipeämällä”.*

8. Lukuun ottamatta sitä, mitä säännöissä 168.6 ja 168.7 mainittiin, aitojen kaataminen ei sellaisenaan aiheuta hylkäämistä tai ole esteenä minkään ennätyksen hyväksymiselle.

## Sääntö 169

### Estejuoksut

1. Vakiomatkat ovat: 2000 m ja 3000 m.
2. 3000 m estejuoksuun kuuluu 28 kuivaesteen ja 7 vesiesteen ylitystä. 2000 m estejuoksuun kuuluu 18 kuivaesteen ja 5 vesiesteen ylitystä.
3. Estejuoksussa jokaisella (maalilta alkavalla) normaalikierroksella tulee olla viisi estettä, niistä vesieste neljäntenä. Esteiden tulisi jakaantua kierrokselle tasaisesti niin, että esteiden väli on aina suunnilleen viidesosa kierroksen todellisesta pituudesta.

*HUOM 1: Koska vesihaudan paikka vaihtelee jossain määrin eri stadionien välillä, yllä mainitusta tavoitteesta joudutaan joskus joustamaan (ja siirtämään jonkun esteen tarkkaa sijaintia), jotta voitaisiin taata turvalliset etäisyydet lähdöstä maaliviivalle, lähdöstä seuraavalle esteelle tai maaliviivalta ensimmäiselle esteelle. (Tutustu estejuoksun ohjeisiin IAAF:n Kenttäkäsikirjassa.)*

*HUOM 2: 2000 m estejuoksussa, kun vesieste sijaitsee juoksuradan sisäpuolella, maalin kohta ohitetaan kahdesti ennen kuin aloitetaan ensimmäinen kaikki viisi estettä sisältävä kierros. (Tätä edeltävällä kierroksella tehdään ensimmäinen esteen ylitys takasuoran lopussa sijaitsevalla esteellä nro 3. (Suom. huom.).*

4. 3000 m estejuoksussa juostaan lähdön jälkeen ensin ilman esteitä, kunnes tullaan ensimmäisen kerran melko pian maaliviivan jälkeen sijaitsevalle normaalikierroksen ensimmäiselle esteelle, joka on tämän juoksumatkan ensimmäinen hypättävä este. Tätä edeltävät

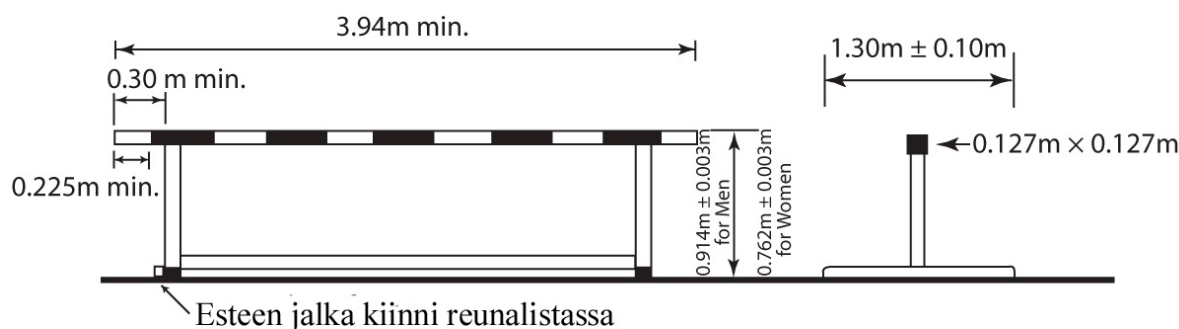
esteet pidetään sivussa, kunnes kilpailijat ovat lähdön jälkeen ohittaneet ne.

2000 m estejuoksussa juostaan lähdön jälkeen ensin ilman esteitä, kunnes tullaan ensimmäisen kerran takasuoran lopulla olevalle normaalikierroksen kolmannelle esteelle, joka on tämän juoksumatkan ensimmäinen hypättävä este. Tätä edeltävät esteet pidetään sivussa, kunnes kilpailijat ovat lähdön jälkeen ohittaneet ne.

5. Esteen tulee olla miehillä/pojilla  $0,914\text{ m} \pm 0,003\text{ m}$  korkea ja naisilla/tyttöillä  $0,762\text{ m} \pm 0,003\text{ m}$  korkea ja vähintään  $3,94\text{ m}$  leveä. Esteen yläparrun poikkileikkauksen (myös vesiesteellä) tulee olla neliö, jonka sivu on  $0,127\text{ m}$ .

Esteen painon tulee olla välillä  $80\text{--}100\text{ kg}$ . Esteen kummassakin päässä tulee olla  $1,2\text{--}1,4\text{ m}$  leveä jalusta. (Kts. mittapiirros)

Vesihautaan liittyvän esteen tulee muista esteistä poiketen olla  $3,66\text{ m} \pm 0,02\text{ m}$  leveä. Sen tulee olla kiinnitetty rataan niin tukevasti, ettei se pääse yhtään liikkumaan vaakasuunnassa.



**Kuvassa: Kuivaesteen päämitat**

Esteiden yläparrujen tulisi olla maalattu vuorotellen mustilla ja valkoisilla poikkiraidoilla tai muita toisistaan (ja myös ympäristöstä) selvästi erottuvia värejä käyttäen niin, että molemmissa päissä on valkoiset (vaaleammat) raidat, joiden leveys on vähintään  $0,225\text{ m}$ .

Väriytyksen tulee olla sellainen, että se on kaikkien urheilijoiden nähtävissä.

Este tulee asettaa radalle niin, että yläparru ulottuu vähintään 0,30 m radan sisäpuolelle sisäradan sisäreunasta mitattuna.

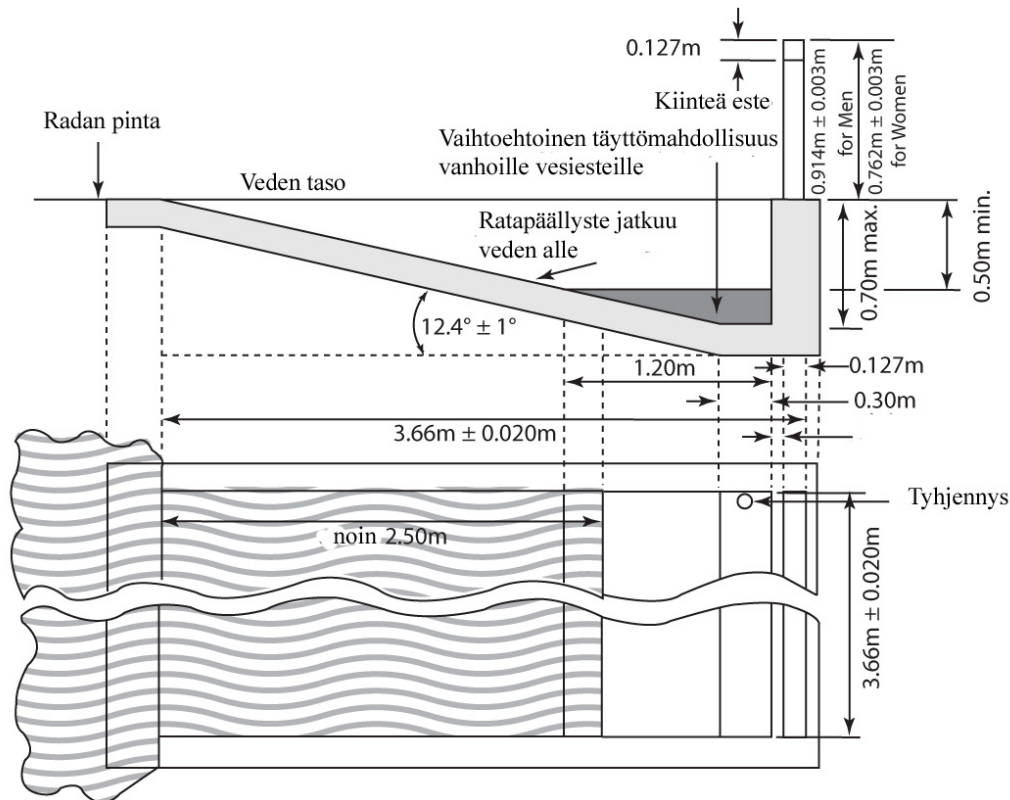
*HUOM. Suositellaan, että kilpailun ensimmäinen este olisi vähintään 5 m leveä.*

6. Vesihaudan, itse este mukaan luettuna, tulee olla  $3,66 \text{ m} \pm 0,02 \text{ m}$  pitkä. Vesihaudan tulee olla  $3,66 \text{ m} \pm 0,02 \text{ m}$  leveä. (Kts. piirros)

Vesihaudan pohja tulee päällystää synteettisellä pinnoitteella tai matolla. Päällysteen tulee olla riittävän paksu, jotta juoksijan alastulo hypyn päätteeksi tapahtuu turvallisesti ja jotta piikkareiden piikit saavat siitä hyvän otteen.

Vesihaudan syvyyden sen alkupäässä tulee ensimmäisen noin 0,30 m:n matkalla olla 0,70 m. Tästä pisteestä lähtien pohja lähtee tasaisesti nousemaan ja saavuttaa radan pinnan vesihaudan toisessa päässä. Juoksun alkaessa veden pinnan tulee olla juoksuradan pinnan tasolla 20 mm:n tarkkuudella.

*HUOM. Vesihaudan suurinta syvyyttä voidaan haluttaessa pienentää 0,70 m:stä aina 0,50 m:iin asti. Pohjan tasaisen nousun kulma ( $12,4^\circ \pm 1^\circ$ ) tulee kuitenkin säilyttää entisellään, kuten oheisesta mittapiirroksesta nähdään. Suositellaan, että uusia vesihautoja tehtäessä käytettäisiin matalaa (0,50 m) syvyysvaihtoehtoa.*



**Kuvassa: Vesiesteen ja vesihaudan päämitat**

7. Kilpailijan täytyy ylittää jokainen kilpailuun sisältyvä este ja vesiesteellä hypätä veden yli tai mennä veden kautta. Tämän säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa kilpailijan juoksun hylkäämisen.

Lisäksi kilpailijan juoksu hylätään, jos:

- hän astuu vesihaudan jommallekummalle sivulle; tai
- hänen jalkateränsä tai muu osa hänen alaraajastaan on ylityshetkellä esteen yläreunan kautta kulkevan vaakatason alapuolella (kummalla sivulla estettä tahansa).

Kunhan tämän säännön mainitsemia määräyksiä noudatetaan, muilta osin kilpailija voi ylittää kunkin esteen millä tavoin tahansa.

*Kommentti: Estettä ylitettäessä ei siis tarvitse tavoitella tyyli pisteitä. Ääritapauksessa esteen yli voi jopa kiivetä.*